

Domoljub

V Ljubljani 4. decembra 1940

Leto 53 · Štev. 49

Knez Pavle Jugoslovanom

Dne 1. decembra je Nj. Vis. knez Pavle govoril po radiu vsem Jugoslovanom. Med drugim je dejal:

V tem slovesnem trenutku, ko vsi Jugoslovani, duhovno zedinjeni in čvrsto povezani v svoji dragi domovini, dostojanstveno proslavljajo 1. december leta 1918, dan svojega zedinjenja, pošiljam svoj pozdravsem Srbom, Hrvatom in Slovincem v globoki veri v srečno bodočnost naše kraljevine.

Današnja proslava dneva zedinjenja pada v resne in težke čase. Večina sveta je v oboroženem sporu in vojna besni na mnogih straneh. Treba je ohraniti vso resnost in hladnokrvnost, da bi obvarovali državo pred vojnim požarom. Naša država vodi miroljubno politiko in želi prijateljstva ter sodelovanja z vsemi svojimi sosedi, ki spoštujejo njeno nedotakljivost in njeno neodvisnost.

Naša država ni ustvarjena za zeleno mizo. Naša država je uspeh brezmejnih žrtv in naporov celih rodov. Njeni temelji počivajo na kosteh njenih najboljših sinov, ki so s svojo krvjo odkupili pravico do življenja, svobode in neodvisnosti. Celi rodovi od očeta do sina so nosili luč narodne svobode, dokler ni prišlo do ostvartve te velike narodne zamisli. Naši ljudje so čvrsto povezani s te zemljo, ker vedo, s kolikimi žrtvami so si pridobili pravico, da živijo in gospodarijo z njo.

Naša država je kljub svoji nevtralnosti v tem sporu izpostavljena mnogim težavam, ki izvirajo iz sunanjih dogodkov. Za nas je zelo vzpodbuden prizor, da v takih trenutkih vidimo vse naše ljudstvo zedinjeno okoli svojega kralja, kako mirno in dostojanstveno prenaša vse neizogibne žrtve.

Izkoristim naj to priliko, da izrazim svoje veliko priznanje vsem Jugoslovanom zaradi velike narodne zavesti, ki jo kažejo v sedanjih resnih trenutkih. To nam vsem vlija vero, da bo naša država srečno prebrodila vse težave, s katerimi se mora boriti in da bo obvarovana pustošenja vojne in njenih še hujših posledic.

Življenjska sila našega ljudstva, ki se sedaj kaže, nam daje nove dokaze, da moremo s zaupanjem gledati v svojo bodočnost. To državo varujejo rodovi, ki so vredni svojih velikih prednikov. Zaradi tega se moremo mirno posvetiti svojemu vsakdanjemu delu zavedajoč se svoje moči in svoje pravice.

Zivel kralj!

Zivela Jugoslavija!

Delajmo, dokler je dan!

Iz davnih minulih dni je znano, da se je naš kmet za to ali ono vprašanje javnega življenja na zunaj že še nekako pripravil in organiziral; toda vedno je bilo premalo notranje, idejne, duhovne enotnosti, ki je za doseganje skupnih ciljev potrebna vsaj toliko, kolikor vnanja priprava. Nasprotniki slovenskega kmeta so vedno tudi računali na to notranjo, idejno neslogo in so jo pridno izkoriščali v svoj prid in v škodo kmečkemu stanu.

Naše kmečko ljudstvo svojo zgodovino žal mnogo premalo pozna. Zato se iz nje ni veliko naučilo za sedanjost in bodočnost in zanj velja znamenit rek da je »zgodovina učiteljica za življenje«. Napake, ki je zaradi njih toliko trpel v minulih časih, je ponavljal tudi v novejši dobi; nevarno je, da bi zavoljo istih napak tudi v sedanjih dneh ne zamudil važnih dogodkov, ker bi nanj ne bil vsestransko zadostil pripravljen.

Vsi čutimo, da se svet prenavlja. Govorijo o novem redu v življenju narodov, stanov in posameznikov. Stara, do sedaj veljavna zgradba človeške družbe se podira, tok časa se v naših dneh usodno lomi, dosedanja veka se končuje in začeti bo treba novega. Kakšen bo novi čas? In kakšno bo v njem stališče našega kmečkega človeka? Kako bo s kmečkimi domačijami, kaj z družinami, kaj z otroki?

To so usodna vprašanja, od katerih pravilne ali nepravilne rešitve bo odvisno ali novo, boljše življenje naših kmečkih družin in domačij, ali pa njihovo nazadovanje in propast. Zdi se, da se sedanja doba upravičeno lahko primerja z največjimi dogodki v naši zgodovini. Nekoč je kmečki stan stal pri oblikovanju novih razdobij ob strani in se je tudi vedno slebo odrezal. Ali naj se danes ponovi isto?

Kdor prislusne utripu življenja v naših vaseh, ima občutek, da se slovenski kmečki človek v nekakšni otopelosti predaja negotovi bodočnosti. »Kakor bo, pa bo! Saj ne moremo mi nič spremeniti in nič narediti.« Živi nekako od danes do jutri; kako bo pojutrišnjem, se bo pa jutri videlo. Rahlo gospodarsko olajšanje prejšnjih kritičnih let vpliva — se zdi — kakor mamilo, ki človeka prijetno uspava. Pred vojsko jih je strah, o drugem pa bolj malo razmišljajo. Če pa razmišljajo, je toliko misli, kolikor glav. Vojska je res krvava šiba božja, ki nas je Bog varuj — ali mogoče je, da našega kmeta doleti še kaj hujšega. Koliko je naše kmečko ljudstvo kot stan, ki ohranja narod in državo, pripravljeno, da samo v strnjenih vrstah stopi na plan in brani svoje svetinje ter odločilno poseže v oblikovanje novega časa? Ali ne kažejo znamenja, da se utegne spet zgoditi tako, kakor v zgodovini:

(Nadaljevanje na prihodni strani spodaj.)

Trgovci o zadrugah

(Dopis iz trgovskih krogov.)

Ko besni okrog nas velika vojna, nastopajo težave in skrbi, ki jih občutijo vsi stanovci. Tudi trgovski stan nosi svoja teška bremena, razvija pa se v zadnjem času proti njemu prava gornja, med katero se vrstijo neosnovani očitki in viharji do izraza tudi demagogija, da je trgovec nepotreben posrednik med producentom in konsumentom. Po nepotrebnem ali bolje rečeno po krivici se v javnosti razpravlja tudi o nekakšnem sporu med zadrugami in med trgovstvom.

Kakor bi radi demagogi s svojo trditvijo, da je trgovina nepotreben posrednik med producentom in konsumentom, svalili na trgovce in trgovski stan vso krivdo draginje in drugih težav vojne dobe, tako se oglašajo demagogi druge vrste, ki si lastijo zaščito in prijateljstvo zadrug, z drugo trditvijo, da so naši trgovci sovražniki vseh zadrug, ker se iz trgovskih krogov slišijo zahteve po reviziji zadrugištva in po odpravi raznih zadrugiških privilegijev. Trgovci pozdravljajo ugotovitev >Domoljub<, da imamo poleg zadrug, ki so vključene v revizijskih zvezah, tudi zadruge, ki predstavljajo samo papirnato firmo, za katero se skrivajo zasebne špekulacije in zlorabe zadrugiške oblike.

Kakor se napake in prestopki špekulant-skih zadrug ne morejo naprtili vsemu zadrugištvu, tako se tudi trgovskemu stanu ne bi smela naprtili sovražnost proti vsemu zadrugištvu.

Resnica o zadrugah - naše pojasnilo

Kdo napada?

Nekoliko čudno se nam zdi, da pišejo trgovci o »pravcati gonji« proti trgovstvu. Nasprotno je dejstvo, da so prav trgovska glasila, med njimi tudi >Trgovski list< v Ljubljani, prinela napade proti zadrugištvu. Očitajo zadrugištvu nezadrugišno delo, zaradi česar postavljajo zahtevo radikalne revizije; opozarjajo pa istočasno, da je prostost družbenega davka za zadruge neosnovana in bi državna blagajna iz obdavčenja zadrug dobila lahko na leto najmanj pet sto milijonov dinarjev. Če pri takem stanju stvari trgovci govorijo o pravcati gonji proti sebi, potem nas to spominja na basen o volku in jagnjetu, ko je jagnje stalo niže ob potoku, pa mu je volk očital, zakaj mu kali vodo.

>Nepotreben posrednik<

Zadrugištvu se očita demagogija, češ da trdi, da je trgovina nepotreben posrednik med producentom in konsumentom. Taka trditev je nesmiselna in je zadrugištvu ne po-

gam. Kadar govorijo trgovci o zadrugiških privilegijih, mislijo vedno na predprave nabavljajnih in konsumnih zadrug, ki so danes dejansko že prave trgovine, nimajo pa prave niži proti temu, če imajo kmetijske produkcijske zadruge, prave kreditne zadruge in druge na pravi zadrugiški podlagi stonete zadruge svoje ugodnosti. Nabavljajne zadruge prodajajo vse blago po istih cenah kakor trgovci, čeprav so deležne mnogih dobrot in ugodnosti, trgovci pa nobenih. Mnoge nabavljajne zadruge so tudi že dobile čisto pridobiten značaj, kar dokazujejo njih čisti dobički, dočim prave zadruge dobičkov sploh nimajo. Ko se visoki davki zahtevajo od trgovca, ki se težko bori za svoj obstoj, tudi one zadruge, ki izkazujejo ob koncu leta milijonske dobičke, ne bi smele biti brez davka in povrh tega še obdarovane z raznimi ugodnostmi.

Slovenski trgovec je že od nekdaj zaveden in koristen član narodne skupnosti in ni nikdar odtegoval svojega izdatnega deleža za narod in državo. V dobi vojnih težav je obstoj trgovca v večji nevarnosti kakor obstoj mnogih drugih stanov, in ko terjajo domovina od vsakogar prispevke in žrtve, bi morale tudi vse zadruge dajati nekaj za skupne potrebe. V težkih časih ne bi smelo biti nobenega podjetja, ki bi samo zase uživalo dobičke, nastale s pomočjo ugodnosti, ki jih daje država.

stavlja. Posredovanje trgovine med producentom in konsumentom je potrebno in te potrebe ne more nihče zanikati. Prav tako pa ne more nihče zanikati malim ljudem pravice, da se združujejo, da si v skupnosti ugodnejše nabavljajo gospodarske in gospodinske potrebščine, da v skupnosti ugodnejše vnovčujejo svoje pridelke in izdelke. Danes je za male ljudi to še toliko bolj važno in potrebno, ko si more mali človek z dohodki z ozirom na rastočo draginjo vedno težje oskrbovati življenjske potrebščine celo v najnujnejšem obsegu. Vedno večja atiska širokih slojev je tista sila, ki vedno bolj sili male ljudi, da se združujejo v zadruge, samo zato, da si vsaj nekoliko olajšajo težo gospodarskih razmer. Teh pravice do skupnosti gotovo tudi poštenil trgovci malim ljudem ne bodo zanikali, zlasti če vidijo kako težko se danes kmet, delavec in uradnik s svojo družino preživlja in oblači.

Trgovska glasila napadajo »predpravice« nabavljajnih in konsumnih zadrug, ki so

že »prave trgovine«. Kaj je s temi »predpravici«? Vse predprave moremo označiti z eno besedo, t. j. prostost družbenega davka. Ta pravica pa ni tako velika, kot se navadno misli. Za to predpravo pa so zadrugam postavljeni tudi strogi pogoji. Zadruge morajo poslovati točno po predpisih zadrugiškega zakona in morajo svoje poslovanje omejiti izključno le na svoje člane. Na izpolnjevanje pogojev za prostost družbenega davka morajo zadruge zelo paziti, ker so pri tem pod nadzorstvom zadrugiških zvez in davčnih oblasti. Zato pri nas o kakem nezadrugiškem delu zadrug ne more biti govora. Moramo se spomniti, da so se za nadzorstvo zadrug glede poslovanja s člani izredno potrudili tudi trgovci in v preveliki vnemi ovajali oblastem zaradi poslovanja z nečlani celo take primere, ki niso bili resnični.

Zahteva po davčni enakopravnosti

Zahteva se obdavčenje zadrug zaradi enakopravnosti. Ni pravilno poudarjati enakopravnosti tam, kjer gre za bistveno različne stvari. Pridobitno delovanje trgovca je obdavčeno zaradi njegove pridobitnosti. Bistvo zadrugiške organizacije pa ni pridobitnost. Zadruga opravlja posle za svoje člane, katere bi neorganiziran vršil vsak član zase. Vsak kmet lahko vnovčuje svoje pridelke ali s pomočjo posrednika ali s pomočjo trgovca. Za svoje pridelke, za kmetijsko pridobitno delo je že plačal zemljarino. Ali ni potem utemeljeno, da kmetje lahko v skupnosti prodajajo svoje pridelke s pomočjo svoje zadruge, ne da bi jih zato zadel davčna obveznost? Kmet ali delavec si lahko nabavlja svoje gospodinske potrebščine brez plačila katerega davka. Zato je po našem utemeljeno, da se zlasti mali ljudje zaradi skupne nabave združijo v zadrugo, ne da bi zadrugo zato zadel davčna obveznost.

Zadruge proti nezadrugiškemu delu

V kolikor pa zadruge vršijo nezadrugišno delo, v kolikor poslujejo z nečlani, v kolikor zadrugiško obliko zlorabljajo za špekulacijo posameznikov, tam so pa zadruge in zadrugarji sami odločno za to, da se delo in obstoj takih zadrug onemogoči. »Narodni gospodar«, glasilo Zadrugiške zveze v Ljubljani, prvi v številki od 15. novembra: »Moramo pa tukaj naravnost pokazati s prstom na zadruge, ki se v največji meri nahajajo v samem Belgradu in še v bližnji in daljni okoli in o katerih je znano, da vodijo danes gibanje proti Glavni zadrugiški zvezi in vsemu v okrilju te zveze organiziranemu zadrugištvu, proti zadrugiškemu zakonu v sedanji obliki in zlasti proti reviziji, kakor jo sedaj izvaja Glavna zadrugiška zveza v Belgradu z včlanjenimi revizijskimi zvezami... Kar dve zvezi takih zadrug obstojita v Belgradu in imata v svojem članstvu lepo število zadrug. Toda ko bi se pri obeh zvezah in pri njihovih zadrugah izvedla radikalna revizija, bi ta revizija odkrila, da je velik del teh zadrug samo na papirju, ostali del pa so take zadruge, ki naj krijejo z zadrugiško firmo zasebno špekulacijo in ki resnično predstavljajo samo zlorabo zadrugiške oblike.«

Zadruge torej same odločno zahtevajo, da se očistijo vrste in da se izloči ono, kar ni zadrugiško, kar je le zloraba zadrugiške oblike ali zadrugiške firme. Če se to upošteva, potem se jim pač ne bo mogla odrekati pravica, da se jim tudi še v bodoče za njihovo obkorožnost, odlično socialno delo priznava davčna prostost in se jim ne delajo niti ovire, niti šikane.

drugi bodo odločali in odločili, kmet bo pa pripognil hrbet in se vdal »v usodo«?

Ne, ni tako! V slovenskem kmetu je v zadnjih letih močno zrasla stanovska zavest; v njem se je začel v težkih dneh komaj minule gospodarske in socialne atiske buditi misel za skupen nastop. Saj so nam v spominu veliki in sijajni tabori njegove stanovske organizacije Kmečke zveze, kjer je iz ust svojih zastopnikov jasno in glasno pred vso javnostjo izpovedal, da je stare kmečke ne-loge in otopelosti konec. Kmečki stan je podrtal svoja načela po katerih se bo boril za svojo »staro pravdo«, ki je vedno nova, pa saglasil tudi neomajno voljo, da hoče v jav-

nem življenju imeti svojo važno besedo, kadar bo šlo za njegove stanovske koristi, ki so hkrati tudi koristi naroda in domovine.

Bodočnost je negotova za tiste, ki se slepo udajajo v »usodo« in ki podnevi ne storijo, da bodo varni ponoči. Stan, ki se zaveda svojega poslanstva za narod in skupno domovino in ne drži rok križem, tudi če ni tepen, ampak se resno pripravlja, da si bo svojo bodočnost skoval sam in po svoje, ni treba, da bi se bodočnosti bal! Ljudje kmečke krvi in srca: *»Kup v močno vrsto, če hočete imeti novi čas tak, kakršnega želite! Žrtve ne bodo zaman, čeprav se vam trenutno zdi, da so. Delajte dokler je čas!«*

Znamenje na nebu

(K prazniku Najčistejše.)

Videli smo znamenje na nebu:
lena s soncem se je prikazala,
meseč se srebrni ji pod nogami,
bolj kot svezdie milijon je zala.

Danes praznik njene je lepote,
njene slave, njenega bogastva,
jasno jutro vzhajajoče zarje,
velik dan veljave in oblasti.

Vse časti in hvale najbolj vredna:
ti Boga v naročju si nosila,
luč resnice svetu si priigala,
in nebena z zemlje si združila.

Naš ponos si ti, o Najčistejša,
naša radost, upanje, življenje,
mati milosti, izvir ljubezni,
naša sreča, naše hrepenenje.

K tebi se zatekamo sirote,
varuj nas, glej, časi so viharini;
sveti nam kot svezda v temni noči,
le pri tebi skriti smo in varni.

Mladina proslavlja zedinjenje

Na predvečer praznika Zedinjenja se je vsa Ljubljana odela v slovesno obleko. Raz vseh hiš so na večer že vihrale zastave. Grad je žarel v soju žarometov, z grajskega pobočja pa se je svetil veliki napis: »Čuvajte Jugoslavijo«. Praznik Zedinjenja je že na predvečer slovesno proslavila tudi naša mladina, organizirana v Zvezi fantovskih odsekov in v Zvezi dekliških krožkov. Priredila je v veliki dvorani hotela »Union« veličastno mladinsko akademijo. Veliki oder je bil lično urejen in je v ozadju visela velika slika Nj. Vel. kralja Petra II., okrašena z zelenjem, cvetjem in državnimi zastavami. Iz vseh krajev Slovenije so prihiteli prijatelji našega mladinskega gibanja, da prisostvujejo tej prireditvi, ki naj v nekaj urah pokaže stremiljenje, delo in uspehe naše mladine. Že pred 8 je bila velika dvorana nabita do zadnjega kotička.

Z velikanskim navdušenjem je sprejela vsa dvorana prihod predsednika senata in prosvetnega ministra dr. Antona Korošca. Pred njim pa so se zbrali številni odličniki.

Akademija se je začela s fanfaro, ki so jo odlično izvedli člani FO Sv. Peter v Ljubljani. Potem je godba zaigrala državno himno, ki jo je vsa dvorana poslušala stoje.

Sledila je učinkovita deklamacija Zupaničeve pesmi »Vseh živih danc«, nakar je nastopil predsednik ZFO dr. Stanko Žitko. Najprej je poudaril, da je nocojšnja akademija prvi nastop v letu, ki ga je ZFO vsega posvetila sodelovanju slovenske mladine ob nastopu vladanja našega kralja Nj. Vel. Petra II. Sedanja akademija naj pokaže uspehe mlajših. Pokaže naj na svojski način zgodovino naše narodne svobode, zgodovino našega narodnega trpljenja in našo pot v zarje Vidove ob zopetni združitvi z jugoslovanskimi brati pod svobodnim soncem. Zgodovina kaže, da so v odločilnih časih imeli naši predniki voditelje, ki so jim sledili z zaupanjem in spoštovanjem. Tudi mi smo polni zaupanja, vdani in zvesti našim državnim voditeljem, posebej pa naši narodni dinastiji Karadjordjevičev, ter smo trdno odločeni, da bomo složni vsem našem delu za Boga, domovino in kralja. Govor predsednika ZFO je dvorana večkrat prekinila z navdušenim vzklikanjem, posebno takrat, kadar je omenjal našo državo in našo kraljevsko rodovino ter kralja.

V nadaljnjem poteku akademije je bila najbolj zanimiva zborna recitacija s simbolič-

Zoboboljšanje odstrani

VERAMON.

Veramon se nadalje uporablja pri glavobolu, po preveč zavzitem alkoholu, pri bolečinah ran in bolestni menstruaciji.

Zavitki z 2 tabletama in z 10 ter 20 tabletami se dobijo v vseh lekarnah.

VERAMON

Oglaš. reg. pod E. Br. 31896 od 5. XI. 1938.

nimi prikazi pod naslovom »Iz naše zgodovine«. Simbolične vaje so združene v prigradnimi deklamacijami, ki prikazujejo zgodovino Slovencev od davnih dni, njihovo življenje pod tujim jarmom in osvobodjenje.

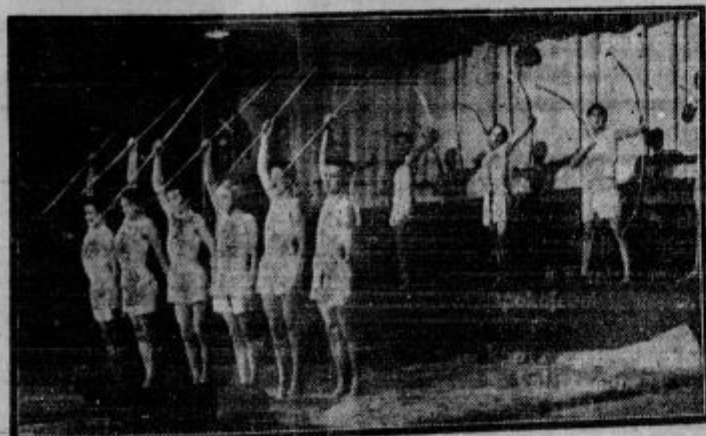
Dragi naročniki!

Ne odlašajte niti dneva, ampak takoj naročite »Slovenčev koledar«, ki je tako vredna knjiga, da jo bo moral imeti vsak gospodar, vsaka gospodinja — skratka vsaka slovenska družina.

Obrnite se takoj na našega zastopnika v Vašem kraju in pri njem naročite koledar.

Koledar je treba tudi plačati. Neplačanih naročil ne bomo upoštevali.

Po 8. decembru bo moral vsak plačati višjo ceno.

Slovenski fantje in dekleta proslavljajo zedinjenje.

KAJ JE NOVEGA

OSEBNE VESTI

o Iskreno čestitamo! Dne 30. novembra je ban dravske banovine dr. Marko Natlačen v banski palači slovesno izročil kraljeva odlikovanja gospodom, ki so si s svojim dolgoletnim delom gotovo tako odlikovanje tudi zaslužili. Njihovo vestno delo je našlo odmev tudi na najvišjem mestu. Nj. Vel. kralj Peter II. je odločil, da nagradi pošteno delo dolgih let. Visoko odlikovanje reda Jugoslovanske krone 3. stopnje je g. ban izročil častnemu predsedniku K. T. D., dr. Gregorju Pečjaku in tajniku K. T. D. svetniku Antonu Čadežu. Z redom sv. Save 3. stopnje pa so bili odlikovani upokojeni ravnatelji pri podjetju K. T. D., in sicer: Ivan Rakovec, Ivan Dežman in Ivan Mesar. Odlikovancem čestitamo!

DOMAČE NOVICE

d Krasna zmagà katoliških vseučiliščnikov. Zadnji dan v novembru je bil občni zbor strokovnega društva modroslovcev in ljubljanskega vseučilišča. Vloženi sta bili dve listi. Lista slovenskih katoliških akademikov je dobila 86 glasov, levičarji pa trideset glasov.

d Draginsko doklado vsem svojim nametščencem bo dala novosadska občina. Tako bi dobili nižji uslužbenci in dnevniki po 150% mesečnih prejemkov za doklado, višji uradniki pa znesek od enkratne plače do polovice. Obenem je občina sklenila podariti 50.000 din upokojenemu polkovniku Lugaškemu, ki je pred 22 leti na čelu skrbških čet prvi vkorakal v Novi Sad.

Vse naše bralce opozarjamo na današnji oglas tovarne čevljev »PEKO«.

d Škofijsko vodstvo Marijinih družb v Ljubljani je izdalo krasno veliko sliko brezjanske Matere božje. Izdelala jo je Jugoslovanska tiskarna. Slika velja 40 din. Marijine družbe naj se potrudijo, da sliko čim bolj razširijo. Eder si jo želi nabaviti, naj se oglasi pri domačem gospodu župniku. Če kdo hoče naročiti posebej, naj piše na pisarno Marijinih družb, Ljubljana, Strelška 12. V tem primeru plača še posebej poštnino (10 dinarjev). Sliko toplo priporočamo.

d Za Miklavža in za božič priporočata tvrdka F. L. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta različno zimsko blago v vseh svojih treh trgovinah. V vašem interesu je, da si za zimo čimprej nabavite svoje potrebščine, ker pozneje ne bo za dobiti. Obenem sporočamo, da razdeljujemo letošnje reklamne koledarje, katerega dobi vsak.

d Zadruga bodo kupovale živino samo od članov. O novem načinu izvoza živine v tujino so razpravljali na nedavni skupščini, ki je bila v ministristvu za trgovino pod vodstvom ministra dr. Andresa. Zadrugne organizacije so zahtevale, da se dá pri izvozu prednost zadrugnim organizacijam. Ravnatelj ravnateljstva za zunanjo trgovino, dr. Bičanič, je bil enakega mnenja, vendar se to izjemo, da morajo zadrug same izvažati, ne pa zadrugne zveze, ki kupujejo v mnogih primerih živino tudi od nečlanov in s tem delajo škodo koristim države in zasebne trgovine. Zastopniki zadrugnih zvez pa so dejali, da posamezne zadrug ne bodo mogle izvršiti vsega izvoza

in da je zato boljše, da prevzamejo to delo zveze. Nato so se razvili razgovori o vprašanju, kako so zadrugne zveze doslej izvažale živino. V zvezi s tem je treba pripomniti, da je ministristvo za finance naročilo svojim organom, da morajo strogo paziti na zadrug, da bodo živino kupovale le od svojih članov in da bodo le tako deležne ugodnosti oprostitve raznih dajatev, v nasprotnem primeru pa jim bodo vse ugodnosti ukinjene.

d Božične počitnice bodo letos trajale od 22. decembra do 10. januarja.

d Ker je skrival olje. Okrožno sodišče v Čačku je obsodilo mariborskega trgovca Z. Anderla na 4 mesece zapora, 20.000 din denarne kazni in na 1000 din pavšala za kritje kazenskega postopka. Po pisanju srbskih listov, je zadeva taka: Zdravko Anderle je kupil julija meseca v Dubrovniku 2075 kg olja ter ga dal spraviti v Čačak. Tu ga je dal v varstvo nekemu Ljubičiču. Ko so blago hoteli iz Čačka poslati čez nekaj mesecev v Maribor, je blago zaplenila policija v Čačku. — Okrajno sodišče v Čačku je oba oprostilo, višja instanca pa je na pritožbo državnega tožila izdala navedeno obsodbo. Milivoj Ljubičič je bil obsojen na dva meseca, 2000 din denarne kazni in 200 din pavšala. Zaplenjeno olje gre v korist sklada za prskrbo siromakov.

d Za 15 milijonov tekstilnega blaga so našli. »Politika« je poročala iz Arandjelovca, da so tam našli v nekem skladišču za 15 milijonov din tekstilnega blaga, ki je last kranjske tovarne Jugobruna. Po nekem pojasnilu gre za skladišče, ki se vodi pod tvrdkinim imenom in kakršnih ima tovarna več v raznih krajih države, da lažje oskrbuje s svojimi izdelki določen okoliš. Vse blago v tem skladišču je bilo prijavljeno pri uradu za nadzorstvo cen in ne more biti govora o odkritju skritega blaga. — Jugobruna je ena največjih tekstilnih tvrdk v naši državi, pa vendar je čudno, da je vprav zanj Arandjelovac tako važno središče v državi, da mora imeti v

njem milijonske zaloge blaga. Koliko mora šele imeti tvrdka blaga v zalogi v večjih centrih države, ki so središče večjih potrošniških okolišev? Zakaj si je izbrala ravno Arandjelovac za svoje največje skladišče?

d Zbor pravoslavniških školov v Beogradu je razpravljal te dni pod vodstvom patriarha Gavrilu prvenstveno o zamotanem položaju pravoslavne cerkve in duhovščine.

d Iz seje ljubljanskega občinskega sveta. Pretekli teden je bila seja mestnega sveta. V začetku seje so bili zapriseženi novi mestni odborniki. Nove odbornike: dr. Hacin, dr. Leskovic, Fr., Cebina D., Krvin I. in Dolničarja M., je župan toplo pozdravil in želel, da bi vse svoje moči posvetili dobrobiti Ljubljane. Nato je župan poročal o lanskim zimski pomoči, ki je zbrala vsoto 590.680 din. Se z drugimi dohodki pa je vsota za zimsko pomoč narasla na 793.000 din. Z lani nabranim denarjem so brezposelni čez zimo opravili številna javna dela. Od lanske vsote je za letošnje ostalo še 140.000 din. Tudi letošnje je bilo za zimsko pomoč razposlanih 6000 prošelj. Za zimsko pomoč bo prirejen poseben nabiralni dan. Tudi razne prireditve bodo namenjene za zimsko pomoč. Letošnja vsesvetska akcija je prinesla za mestne reveže 110.518 din, za ostanek sveč pa je občina prejela še 4418 dinarjev. Predsednik vlade je zagotovil, da bo vlada izdala posebno uredbo o pooblastilih občinam, da bodo smele po potrebi uvesti socialni davek za zimsko pomoč. — Nato so sledila poročila raznih odborov.

d Za poživitev zadrugništva in ustanavljanje novih zadrug se je začelo odločno zavzemati srbsko kmetijsko društvo iz Beograda. Društvo je na svoji seji obravnavalo cene industrijskih izdelkov in ugotovilo, da so se cene previsoko dvignile in da so neupravičeno dragi zlasti poljedelski stroji in sploh vse orodje, ki ga rabi kmet pri svojem kmetijskem opravilu. Zaradi tega priporoča kmetom, da se še bolj oklenejo svojih zadrug ali pa ustanove nove, da bi si na ta način zavarovali svoje koristi. Posebno se zavzema za zadrugno prodajo modre galice.

VINA za vse priložnosti naročite pri Centralni vinarni v Ljubljani

d Veleposestvo na zadrugni podlagi. Nemški listi poročajo iz Novega Sada, da je Zveza nemških manjšinskih gospodarskih združenj v južnem Banatu odkupila veliko veleposestvo, ki meri vsega skupaj 428 katastrskih jut. To veliko posestvo so razdelili na 16 manjših posestev, ki bodo delovala na zadrugni podlagi.

d Trgovina z Nemčijo. Trgovina z Nemčijo se je razvijala zelo hitro in so bila naša naročila v Nemčiji zelo velika. Do nedavnega

Do 8. decembra je še čas,

da si naročite »Slovenčev koledar« za 10 dinarjev.

Po 8. decembru bo občutno dražji! — Zastopniki

»Domoljuba«, storite svojo dolžnost še ta teden!

Sezname naročnikov odpošljite najkasneje v nedeljo 8. decembra iz Vašega kraja!

Pravica do vzgoje

Tisti, ki se tako radi sklicujejo na naravo, naj nam povedo, kako je tam zunaj v stvarstvu. Kdo uči mlade lastovke letati? Kdo uči mlade muke miši loviti? Ali ste že kdaj opazovali mlade lastovke, ko se izpeljujejo, ko zapuščajo gnezdo? Po vaše: narava, po naše pa je Stvarnik narave že živalim izročil naloge in dolžnost odrediti svoj rod in ga usposobiti za življenje. Če je Stvarnik že v kraljestvu živalstva odločil roditeljem to važno nalogo, koliko bolj gotovo jo je naložil v kraljestvu človeštva ljudem! V to sveto delo se ne sme nihče svojevoli vmešavati. Sola in razna društva so le pomočniki staršem in roditeljem, nikdar si pa ne smejo dovoliti, stopiti na mesto staršev. Kaj pa šele, če hoče država prevzeti ali odvzeti staršem to dolžnost, kakor je to zahteval Likurg v starodavni Sparti, kakor zahtevajo to voditelji socialističnih držav? Pokojni dr. Krek je nemalokrat rekel: »Država je najslabši gospodar. Njegova beseda bi veljala tudi o državi-vzgojitelji. Vzgojo naj nadzira, v vzgojo naj se pa ne vmešava. Vzgoja sloni na ljubezni, ne pa na paragrafu...

je bila Nemčija skoraj stalno naši državi dolžna visoke zneske, sedaj pa se je stanje obrnilo. Po eni strani so se povečale dobave Nemčije naši državi, po drugi strani pa je v precejšnji meri izostal izvoz naše države v Nemčijo. Posebno malo je šlo tjakaj pšenice in koruze, kajti letina je bila letos slaba, povrh tega pa smo bili dolžni večje količine žita še iz lanskih pogodb in dogovorov. Našega dolga je kriva tudi naglica uvoznikov, ki so pravočasno izvedeli, da bo tečaj nemške marke povišan, pa so začeli z vso naglico naročati svoje blago. Visoki tečaj marke pa bo ovira za izravnaje našega računa, kajti novo naročeno blago bo mnogo dražje kakor do sedaj. — Skoraj pol milijarde dinarjev dolguje zdaj Jugoslavija v kliringu z Nemčijo.

d Tudi v naši zemlji je petrolej. Ko so nedavno vrtali pri Murskem Središču 180 m globoko, je privrel močan curek nafte. Kakor poroča »Hrvatski dnevnik«, so strokovnjaki z analizo ugotovili, da je v tekočini 33% bencina in da je ta bencin možno uporabiti kot pogonsko sredstvo za motorje brez vsakega predhodnega čiščenja. Dnevno bi iz tega vreca privrelo okrog 5 ton nafte. Z vrtanji se nadaljujejo. Poročilo o prvem uspehu je vzbudilo po vsem Medijumuru veliko veselje.

d Tramvajska čkalnica pred glavnim ljubljanskim kolodvorom bo v najkrajšem času končana. Pred dnevi so že odstranili lese-

ne ograje, ki so ponavadi pri zidarskih delih postavljene okrog delovnega prostora. Kamnoseški delavci sedaj obdelujejo kamnite zidove, da jih olupajo in izgladijo. Streha je že tudi končana in podstrešni zid, na katerem sloni streha, je opletan z veliko rjavo črto. Sedaj dokončavajo še zadnja dela v podzemskih stranicah. Ko bodo ta dela dokončana, bo postajališče odprto in izročeno svojemu namenu. S postavitvijo postajališča bodo odpadle razne pritožbe, katere smo tolikokrat brali v časopisu.

d Pri zaprtju ali pri motnjah v prebavi vzemite zjutraj na tešče kozarec naravne »Franz-Josef« vode.

d Prva gasilska četa z jadralskim oddelkom. Ministrar za telesno vzgojo ljudstva Dušan Pantič je obiskal pred nekaj dnevi v spremstvu bivšega ministra in starešine gasilske zajednice Franca Snoja gasilsko prostovoljno četo v Zemunu, posebno pa se je zanimal za jadralski odelček te čete, kateri ima svoje delavnice in v njih izdeluje več jadralskih letal. Zemunska gasilska četa je prva gasilska četa v državi, ki je ustanovila jadralski oddelek.

d Izjava poveljnika nemškega izseljeniškega taborišča v Zemunu Tonija Schnitzlerja se glasi: »Skoro štiri mesece sem v Jugoslaviji. Čez kak dan se bo pripeljala še zadnja skupina izseljencev iz Dobruđe, v kakih 10 dneh pa bo naše delo v Jugoslaviji popolnoma končano. Tedaj bo moje pomožno osebje odpotovalo, jaz pa bom ostal še nekaj časa tu, da si gledam belgrajsko okolico in obiščem prijatelje, ki sem si jih pridobil tu in za katere mi je preostajalo tako malo časa. Pred odhodom lahko rečem, da: zadovoljni v vsakem oziru. Sodelovanje z vašimi oblastmi je bilo v pravo zadovoljstvo. Vaši uradniki iz notranjega in zunanjega ministrstva, s katerimi sem bil v zvezi, so bili več kot uslužni. Vse je funkcioniralo, da ni moglo bolje. Celo vreme nam je bilo naklonjeno. Prišli smo sem 9. avgusta. Prva skupina izseljencev je prispela iz Besarabije 25. septembra. Do 16. novembra je šlo skozi taborišča skupno 42.000 izseljencev iz Besarabije. Iz Dobruđe se je do sedaj peljalo skozi taborišča 10.279 izseljencev, temu številu pa je treba dodati še 2516 izseljencev, ki se trenutno mude v taborišču. Čez kak dan bo prispelo še približno 2000 Nemcev iz Dobruđe, tako da bo čez teden dni naš posel končno opravljen. Zdravstveno stanje izseljencev je bilo nad vse pričakovanje. Vsega skupaj je umrlo 45 ljudi, po večini starčkov in otrok, rodilo pa se je 39 otrok.

d Novo mestno zavetišče na Jesenicah je bogoslovil 24. novembra ljubljanski knezoškof dr. Gregorij Rožman.

NESREČE

n Ker ji je kokoš izkljuvala oko. V Križevcih pri Ljutomeru je pred meseci kokoš s kljunom izkljuvala sedemletni deklici oko, katero so nadomestili s steklenim očesom. V očesni duplini pa se je razvil rak, ki se je razširil do možgan in je deklica te dni umrla.

n V 10 m globoko gramoznico, kjer je bilo 2 m vode, je padel pri povratku iz Pobrežja na Tezno 66letni hišni posestnik Simon Žumer iz Stražgojnice. Našli so mrtvega.

n Pri vožnji z motorjem sta se v Ljubljani smrtno ponesrečila ključavničarski pomočnik Polžkruh iz Celja in ključavničarski pomočnik Josip Klemente iz Ljubljane.

... Nikdar ne pozabim vzeti s seboj na delo dovolj bele kave. Ko se človek pošteno prepoti in utruji, ni boljše kot nekaj požirkov dobre bele kave.

Kolinska
IZREDNO IZDATNA
KVALITETNA CIKORIJA

IZ DOMAČE POLITIKE

p V notranjem pač, v zunanje-političnem pogledu pa ne. Glavni tajnik Hrvatske kmečke stranke dr. Juraj Krnjević je v uradnem glasilu Hrvatske kmečke stranke, v »Seljačkem domu«, napisal članek o Hrvatih v današnjih burnih časih. Dr. Krnjević poudarja lepe rezultate sporazuma, zaradi katerega je hrvaški narod lahko vse svoje sile posvetil svojim dnevnim opravilom in izvedbi programa bratov Radičev. Pravi tudi, da utegne priti v notranje-političnih vprašanjih med Srbi in Hrvatli še do kakšnega nesporazuma, pač pa je kaj takega nemogoče v zunanje-političnem pogledu. Danes je stanje tako, da bi nihče od zunaj ne mogel izigravati Hrvatov na račun Srbov in obratno.

p Italijanski poslanik Mamelli je obiskal pretekli teden Zagreb in dr. Mačka. Časnikarjem je g. Mamelli izjavil, da so stiki med Italijo in Jugoslavijo najboljši.

p Beseda na pravem mestu. V belgrajskem narodnem gledališču so priredili slavnostno akademijo, ki je njen čisti dobiček bil namenjen Bitoljcem, ki so trpeli zaradi bombardiranja. Akademijo je priredilo Društvo južnih Srbijancev, ki žive v Belgradu. Predsednik tega društva g. Radoslav Dimić, ki je akademijo začel, je imel govor, kjer je med drugim dejal: »Naš nocojšnji sestanek kakor tudi veličasten odziv, ko je naš narod v razmeroma tako kratkem času prihitel na pomoč Bitolju, je najboljši dokaz, kako so vsi kraji Jugoslavije usodno povezani med seboj v dobrem in slabem... Krvavo začetne meje Južne Srbije so svete, kakor so svete vse meje naše obširne domovine Jugoslavije. Triglav nikdar ni bil bližji Kajmakčalanu. Srbi, Hrvati in Slovenci nikdar niso bili bolj enega duha v ohranitvi miru, svoje neodvisnosti in svojih meja.«

p Belgrajski »Slovenski jug« prinaša oster članek zoper masone, Jude in komuniste ter pravi: »Zadnji čas je že, da bi z narodnega ozemlja Jugoslavije bilo pregnano vse, kar karkoli diši po Judih, masonih in komunistih. Preženimo jih še mi, ko jih nihče v nobeni državi več ne trpi. Upajmo, da bo tudi njihovo seme zatrla.«

Naročite takoj »Bogoljuba«!

64.

Danes ima tudi sv. Miklavž in njegovo spremstvo hude težave na meji.

RAZGLED PO SVETU

V Romuniji je tekla kri

V noči od torka na sredo, to je od 26. na 27. novembra je bila v Romuniji krvava noč. Člani »Železne garde« so udri v jetnišnice v Bukarešti in drugod in postrelili celo vrsto uglednih političnih osebnosti, ki so jih smatrali za nasprotnike Železne garde, oziroma sokrivce umora voditelja Železne garde Cornelijsa Codreana in 13 drugih legionarjev, ki so bili pred dvema letoma ubiti in nato v apno pokopani.

Najhujše je bilo tisto noč v vojaškem zaporu v Zilavih. Med ustreljenimi je tudi bivši predsednik vlade in vojni minister general Argesanu, ki je bil obtožen, da je po smrti Calinesca dal pobiti tisoč, po večini nedolžnih železnih gardistov. Dalje je med ustreljenimi bivši minister za javno varnost Marinescu, ki je pri tem delu sodeloval z generalom Argesanom, dalje še tajne policijske službe Koruzov, ki je za bivšega kralja Karola organiziral lastno vobunsko in obveščevalno službo, orožniški general Benglin ter dva orožniška majorja, ki so izdali povelje za umor Codreana in 13 drugih legionarjev, ki so bili pred dvema leti ubiti. Med ustreljenimi je potem 14 orožniških narednikov, ki so izvedli ukaz o umoru imenovanih, kakor tudi celo vrsta drugih osebnosti bivšega režima, ki so neposredno ali posred-

no sodelovale pri umoru legionarjev. Med ubitimi je tudi znani vseučiliški profesor Jorga. Obsodba je bila izvršena prej, preden je bil odprt Codreanov grob, ki je bil pokrit s težko betonsko ploščo.

Codreana in ubite tovariše so odkopali, nakar je bil pogreb. Udeležilo se ga je nad 150.000 legionarjev, ki se smatrajo za edine gospodarje Romunije. Vlada je morala preklepati vse ukrepe proti vršilec zadnjega nočnega klanja. Časopisje poroča, da je bilo doslej ubitih nad dva tisoč Železni gardi nasprotnih ljudi.

Tri romunske divizije so iz varnostnih razlogov zasedle vso okolico romunske prestolnice, skupno z močnimi oddelki tam se nabajajočih nemških čet, zakaj legionari groze tudi drugim. Poročajo, da je vrhovni poveljnik nemške vojske maršal Keitel brzojavil generalu Antonescu, da je nemška vojska pripravljena priti romunski vladi na pomoč za vzdrževanje reda, če bo to potrebno. Voditelj države general Antonescu ima dan in noč posvetovanja z vojaškimi poveljniki in z voditelji Železne garde. Antonescu je opozoril Železno gardo, naj ne nadaljuje z nemiri in umori, ker bi to utegnilo imeti najhujše posledice za vso Romunijo.

BOLGARIJA

s Popuščanje napetosti. Na seji parlamenta 27. novembra se je nadaljevala razprava o odgovoru na kraljevo prestolno besedo. Govorilo je več poslancev, med njimi tudi bivši kmetijec, bivši emigrant in sedanjí pristaš vladne večine, Dimiter Iliev. Med drugim se je bavil tudi z zunanjepolitičnim položajem Bolgarije ter dejal: »Bolgarski narod sodi, da je potrebno pogodbi o večnem prijateljstvu z Jugoslavijo dati neobhodno potrebno vsebino na podlagi popuščanja in medsebojnega spoštovanja. Treba se je ravnati po ljudskem izreku, naj se nihče ne prepira s svojim sosedom. Tega izreka sta se držala vladar Jugoslavije in vladar Bolgarije, ko sta sklenila to pogodbo o večnem prijateljstvu, ki sta jo soglasno odobrili obe ljudstvi. Po željah ljudstev moramo nadaljevati s to politiko medsebojnega razumevanja.« — Za Ilievim je govoril bivši prometni minister general Jovov, poudarjajo: »Edina politika, ki se je mora Bolgarija držati, je politika miru in nevtralnosti.«

TURČIJA

s Zakaj Bolgarija ni šla v vojno z Grčijo. Ko je car Boris dobil od kantlerja Hitlerja povabilo, naj potuje v Berchtesgaden, je potovanje odlagal, kar se je dalo. Nato mu je Hitler poslal svoje osebno letalo, ki pa je še dva dni čakalo v Sofiji. Kralj Boris se za potovanje ni mogel odločiti, ker je vedel, da je ogromna večina bolgarskega prebivalstva enodušno proti vojni, zlasti zaradi odločnega naslisa Turčije in Jugoslavije. Na razpolože-

nje prebivalstva zelo vpliva tudi zgodnja in huda zima ter pomanjkanje živeža, zlasti mlečnih izdelkov in sira, ki so glavna hrana večini bolgarskega ljudstva. Vseh teh živih zdaj primanjkuje zaradi velikega izvoza v tujino. Zaradi tega je bolgarski kralj potovanje v Berchtesgaden odlagal in se potem pri razgovorih s kanclerjem Hitlerjem upiral zahtevam, da bi Bolgarija napadla Grčijo ali pa, da bi dovolila prehod nemški vojski, zakaj v tem primeru bi Bolgarija morala skrbeti za prehrano čet.

MADJARSKA

s Za mir na Balkanu. O jugoslovansko-madžarskih odnosih je madžarski zunanji minister grof Csaky te dni med drugim izjavil: »Vlada namerava svoje odnose z Jugoslavijo izpopolniti, da bodo še tesnejši. Imamo razlog za domnevo, da je Jugoslavija prišla do istega sklepa. Politično in gospodarsko slabljenje jugoslovanske države ni v našem interesu. Na drugi strani pa je tudi Jugoslavija na tem, da je njena severna sosedna močna. Z združenimi močmi se nam bo morda posrečilo znova uvesti omajani mir na Balkanu, ali pa vsaj to, da nevarnost teh nemirov ustavimo na svojih mejah.«

ITALIJA

s To in ono. Italijansko časopisje zaničuje grške vesti, da bi bil bivši vrhovni poveljnik italijanske vojske v Albaniji, general Frasca, naredil samomor in da bi bila bivši italijanski poslanik v Atenah Grazi ter italijanski vojaški odposlanec Strani aretirana,

ker sta italijansko vlado z napačnimi informacijami o dobro pripravljenem prevratu zavedla do oboroženega nastopa proti Grčiji. — Na bojiščih v Albaniji je padel v italijanski službi tudi neki Rok Doda iz znane albanske rodbine. Doda je bil po zasedbi Albanije imenovan za italijanskega senatorja. Italijanski listi pravijo, da ga je »neki albanski izdajalec, gotovo albanski vstaš, v boju na nož prepoznal in hudo ranil. Po istem viru je Doda pred smrtjo izjavil, da je srečen, ker je mogel služiti Duceju.

ANGLIJA

s Belisha razburja Italijane. Bivši angleški vojni minister Hore Belisha je imel oni večer po radiu govor, v katerem je zahteval naj angleško letalstvo z vso silo napade italijanska mesta in prometne zveze. Reka in Trst, Valona in Drač morajo biti deležni iste usode kakor Birmingham in Coventry. Šele ko bo Italija izven vojne, se bo Anglija lahko pomerila s pravim nasprotnikom — Nemčijo — poroča agencija Reuter. Italijanski tisk ta nastop bivšega vojnega ministra zelo obsoja in očita Belishi okrutnost.

SVICA

s Zanimivo napovedovanje. V italijansko grški vojni bi utegnili priti do poravnave, ker bo nadaljnje diplomatično delovanje Nemčije in Italije na Balkanu možno samo, če bo tam mir. Balkan mora biti po nemški zamisli urejena in trdna celota. Le kot tak bo mogel biti uvrščen v novo evropsko skupnost. Dasi hočeta Bolgarija in Jugoslavija ostati nevtralni, je vendar gotovo, da je italijanski napad na Grčijo vzbudil tam nekakere pretrese, zaradi česar je najpametnejše, da se spor med Italijo in Grčijo poravnava s sporazumom, napoveduje švicarsko časopisje.

AMERIKA

s Drobiž. John L. Ambrožič iz Chisholm, Minn., ki je rezervni častnik v zvezni mornarici, je bil imenovan za načelnika vseh rezervnih enot v Minnesoti, South in North Dakoti. — V Clevelandu O. so umrli: Margareta Svete roj. Zot, v starosti 82 let; rojena je bila v Rakitni; rojak Joseph Zajc, v starosti 49 let; doma je bil iz Zgornjega Podrežja na Sp. Šktajskem; Johana Wenzel roj. Gregorc, v starosti 70 let; doma je bila iz Udmata pri Ljubljani; Agnes Urbas roj. Čuk, v starosti 51 let; doma je bila s Planice pri Rakeku; Frank Oblak v starosti 68 let; doma je bil iz Moravč; Marija Bradač roj. Mesnik, doma iz vasi Laze, fara Krka na Dolenjskem, stara 63 let; Jennie Bajt roj. Čepun, stara 68 let; doma je bila iz Horjula pri Vrhniki. — V Auburnu Ill. je podlegel raku v grlu rojak Viktor Hace v starosti 66 let; doma je bil iz Trbovelj. — V Strabane, Pa. je umrl rojak Anton Papež v starosti 46 let. — V Onalinda, Pa. so pokopali Debevec Frančiško roj. Ponikvar; doma je bila v Sv. Vidu nad Cerknico na Notranjskem.

100.000 dolarjev kot božično darilo za angleško letalstvo so zbrali delavci v ameriški vojni industriji.

Amerika bo Kitajcem pomagala, dokler bodo v stiski, je izjavil ravnatelj ameriškega oddelka za posojila.

Po bojiščih

Na nemško-angleški fronti so divjale letalske borbe. V tednu so bila v Angliji zaporedno uničujoče bombardirana mesta Birmingham, Southampton, Bristol, Plymouth in Liverpool, na katera je bilo vsakokrat vsutih od 20 do 39 vagonov razstrelilnih snovi. Angleški bombniki so napade vračali ter so v zaporednih nočeh bombardirali Hamburg, Duisburg, Düsseldorf, Köln in Mannheim. Tudi tukaj so boji trajali cele ure.

Ná angleško-italijanskem bojišču v Afriki ni bilo nič posebnega. Na morju je prišlo do večjega spopada pri Sardiniji, toda oba nesprotnika pravita, da sta zmagala. Po angleškem poročilu je bilo zadetih 5 italijanskih ladij in 1 angleška, po italijanskem pa 2 angleški ladiji in 2 italijanski. Nad Malto je bilo več srditih letalskih bojev.

Na grško-italijanskem bojišču so Grki ves teden previdno napredovali in šele proti koncu tedna so Italijani začeli s protinapadi na novih črtah v notranjosti Albanije. Razvili so se srditi boji na nož, ki še niso odločeni. Grški pritisk traja dalje na vseh odsekih fronte.

Napetost, ki je prejšnji teden zavladala na vsem jugovzhodu, se je poglobila in je nasto-

pilo splošno pomirjenje. Bolgarija, ki je prej kazala veliko bojevitost in bi imela pristopiti k trojni zvezi, se je pomirila in izjavila, da nikomur nič neče in da želi ostati mirna. Turčija, ki so jo stvari v Bolgariji razburile, da je proglasila obsedno stanje, je spričo pomirjenja preklicala nekaj ukrepov na bolgarski meji, toda ostane še vedno na straži. Zadržanje Jugoslavije je bilo v vsej tej krizi dostojanstveno in rodoljubno mirno. Stališču Jugoslavije in njenega ljudstva gre v veliki meri hvala, da se je bolgarska kriza razvila tako mirno. Jugoslavijo je pohvalil tisk veselih, madžarski zunanji minister je na njen naslov izrekel spoštovanja polne besede in v Bolgariji so jemali nazaj žalitve, ki so bile prejšnji teden izrečene. Sovjetska Rusija je igrala svojo vlogo pri razvoju položaja na Balkanu. Baje je izjavila v Nemčiji in v Sofiji, da je grško-italijanska vojna ne briga, da pa želi, da ostane položaj obalnih držav Črnega morja in dardanelških ožin takšen, kakor je bil do sedaj, torej izven vsake vojne.

V Romuniji so člani Zelezne garde napravili strašen pokol v noči od torka na sredo. Pobili so veliko število bivših vodilnih politikov in vojaških dostojanstvenikov. V Romuniji je zaradi teh pobojev, ki gredo v stotine in slotine, nastal nered in ni izključeno, da bo to stanje Nemčija izkoristila, da Romunijo popolnoma zasede in vzpostavi red.

Iz Amerike so v preteklem tednu prišle številne izjave o nadaljni in skrajnostni pomoči Združenih držav severne Amerike Angliji v njenem boju proti Nemčiji.

DROBNE

>Ni naša kerist, da bi se Jugoslavija oslabilala, je povedal oni dan madžarski zunanji minister grof Csaky.

Nemci so pretekli teden zopet metali težke bombe na London in Liverpool, Angleži pa na Köln in Düsseldorf.

100.000 kg bomb so zmetali Nemci 27. novembra na angleško lukso Plymouth.

Japonski uradni vlak so pognali v raket kitajski zarotniki med Sanghajem in Nankingom.

Po kosilu je delavec prost do dveh. Med tem časom lahko obdeluje svoj vrt, ki mu ga je dala nova zakonodaja. A mnogi delavci se tega izogibljajo. Lenuhi in prebrisane glave si namreč pravijo, da bi pridelki njihovih vrtov utegnili priganjati prav tako zapeljati v skušnjavo kakor jih zapeljuje žito.

Ob dveh si delavske skupine zopet nadenejo jarem. Znak za konec dela bi morali dati po 10 urah, a pogosto zavrnejo šele po 12 urah. Pa še potem ni delavec prost. Še eno službo ima: po večerji je njegova dolžnost, da pride na ljudsko zborovanje, kjer delavcu vstopajo v glavo komunistične nauke, katerih vsebina je siromaku že zdavnaj znana. Mnogo rajši bi za časa legel k počitku. A ne more si pomagati. Začuden mora biti, da ga ne naženejo še h kakemu drugemu delu.

Kako je organiziran kolhoz? Država si kot edina lastnica določa svoj delež pri dohodkih kolhoza ne glede na izdatnost žetve. Potem, ko si je to prisvojila, pa zahteva, da ji prodajo znaten del žetve. Toda ta nakup je čista prevara, zakaj majhno vlogo, ki jo za ta del žetve plačuje, zahteva država z obrestmi in z obrestmi od obresti nazaj s tem, da delavcem po kolhozih nabije izredno visoke cene za predmete, ki jih potrebujejo in ki jih morejo kupiti samo v državnih trgovinah. Samo te imajo pravico do prodaje.

Da je

ASPIRIN
originalen

zajamčuje vtisnjeni „Bayer“-jev križ. Aspirin je učinkovit, ne škodljiv in se dobi v vseh lekarnah.

Opisno reg. pos. št. 5. str. 1527 od 22. marca 1939.

18 divizij novih rekrutov ima že v vojašnicah nova ameriška vojska.

Letala in orožje bodo v Združenih državah kupili za svojo domovino bogati Grki, ki žive v Ameriki.

300.000 kolonialnih uniform je naročilo pri inozemskih industrijih nemško vojaško poveljstvo na Nizozemskem.

8 milijard dinarjev posejla je dovolila Amerika Kitajski.

Nemški vojak najbolje ve, da svetovne države, kot je Anglija, ni mogoče streti v enem tednu. Toda Nemčija je danes v tako ugodnem položaju za boj proti Angliji, kakor še ni bila nobena druga država. Anglija se bori proti vsej evropski celini, zato mora vsa Evropa sodelovati v boju proti njej, je govoril te dni nemški propagandni minister dr. Göbbels v norveški prestolnici Oslu.

Angleži uradno trdijo, da je bila pri Sardiniji poškodovana ena angleška in pet italijanskih bojnih ladij.

Potem, ko se je država nasitila, so se celotni dohodki že močno skršili. A vrhu tega uredbu še določa, da je od preostale žetve treba shraniti za setev potrebno žito; v Sovjetski zvezi, kjer morajo zaradi vremenskih prilik in zaradi primitivnih načinov obdelovanja po raznih krajih imeti precejšnje količine žita, zahteva shranitev setvenega žita velik odtegljaj od žetve. Poleg tega pa morajo od ostanka žetve še odtegniti živinsko krmo. Končno je treba še vračunati obdelovalne stroške: gnojenje, najemnine za stroje in traktorje, ki so zopet državni monopol; kajti samo država sme prodajati poljedelske stroje in pogonske snovi in sicer po cenah, ki jim sama določa.

Kar slednjič od celotnih dohodkov še ostane (ena tretjina, če je zemlja rodovitna, pri slabši zemlji pa manj), je skupni delež delavcev v kolhozu. Dodati pa še moramo, da imajo upravni kolhozov pravico do zagotovljenega dela tega deleža.

Vse to in še mnogo drugih skoraj neverjetnih dejstev iz boljševiške Rusije lahko spornato iz knjige »Rdeče mreke«, kjer je naš o komunističnem raju v sovjetski Rusiji razkrinkana do dna. Knjiga se nanaša na naslov: Komorci zla resnice, Ljubljana, Pred štoliho 1, ter velja 20 dinarjev.

En dan v boljševiškem kolhozu

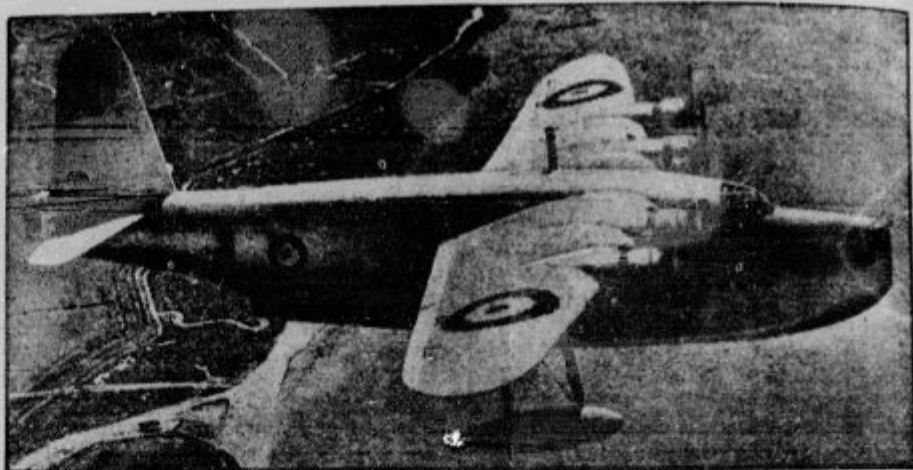
Kmetje morajo vstati ob petih. Ob šestih se morajo zbrati pred pisarno kolhoza. Nato je tridesetminutni nagovor pred desko, na kateri so nabita imena delovnih skupin z odlikovanji, ki so si jih zaslužili z marljivostjo prejšnjega dne: za urne delavce letalski znak, za pridne znak z lokomotivo in za lene znak s polžem. Hkrati je tudi popisana delovna naloga vsake delovne skupine. Po nagovoru dajo znamenje in delavske skupine se odpravijo na določena mesta. Delo se začne ob sedmih. A delavci morajo biti že nekoliko prej na svojem mestu, kajti pred začetkom dela ima nadzornik še svoj nagovor. Na delovnem mestu je ta vsekakor vsamogoten. Uradnike in specialiste nič ne ovira, da ne bi mogli spreminjati ukazov, ki so jim bili dani. Iz tega pa ponjajo ukazov, ki so jim bili dani. Iz tega pa ponjajo nastanejo priključni in zmešnjave, ki često gredo nastanejo odmorov. Kosilo dobijo v jedilnici. Po izpovedi delavcev v kolhozih vzbujajo jedi vse drugo prej ko dober tek, pri vsem tem pa so obroki še nezadostni. Tako glede kakovosti kakor glede količine je prehrana zelo zelo pomanjkljiva.

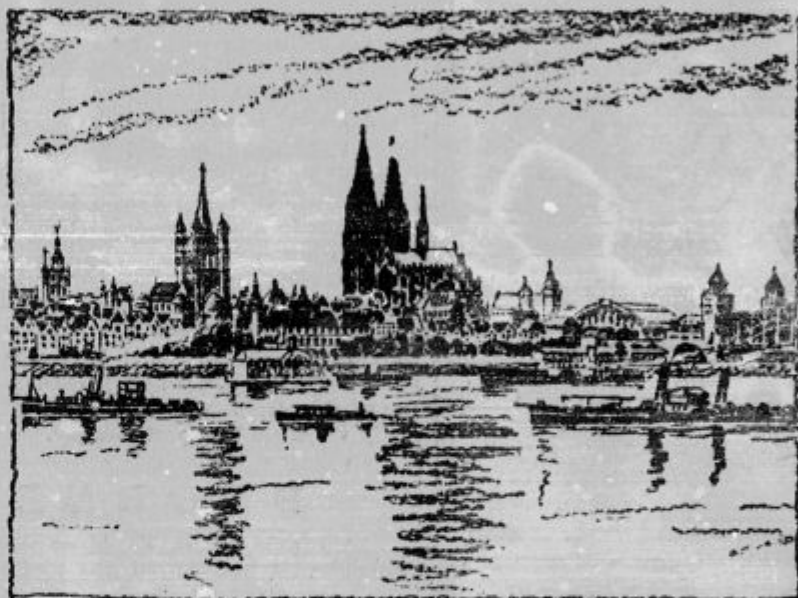
Bolgarski kralj Bocis, ki se je tajno sestel s Hitlerjem, nakar je nastalo v bolgarskem parlamentu veliko razburjenje.

Mušanov, bivši bolgarski ministrski predsednik, je nastopil proti temu, da bi Bolgarija šla v vojno proti svojim sosedom.

Angleški bombnik na poletu.

Nemško mesto Köln, po naše Kelmorajn ki ga Angleži silovito bombardirajo.

Veliko angleško industrijsko mesto Liverpool, ki so ga Nemci močno bombardirali.

Bristol, veliko angleško pristanišče, ki ga noč in dan Nemci napadajo s bombniki.

Dva trgovca. V kavarni sedita dva trgovca. »Daj mi cigaro,« pravi prvi. — »Zal je nimam,« odgovori drugi. Nekaj časa oba molčita, potem pa pravi drugi prvemu, naj mu da cigaro. — »Zal je nimam,« se glasi odgovor. Čez nekaj časa pa potegneta iz žepa vsak svojo cigaro, češ, kaj hočeva, morava pač kaditi vsak svojo.

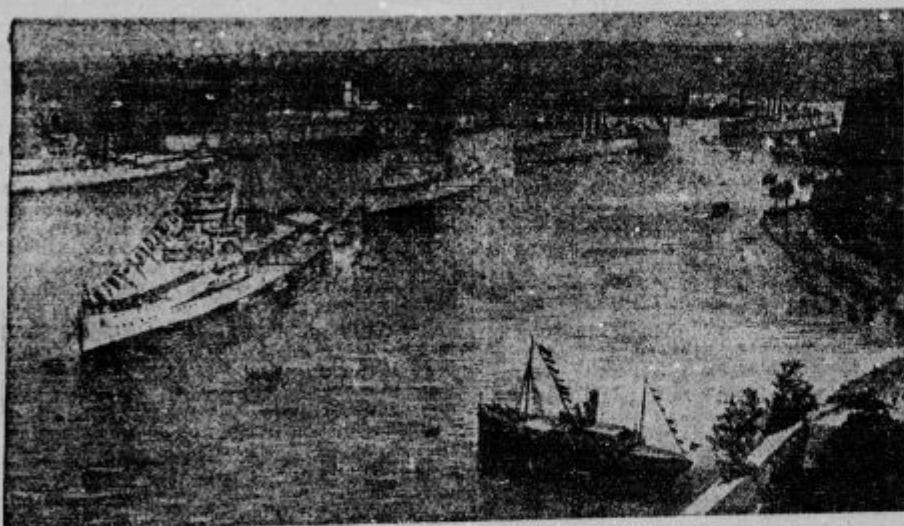
Zahtevajte v vseh javnih lokalih „Domoljuba“!

Maršal Graziani, vrhovni poveljnik italijanske vojske, ki se že pol leta pripravlja na ofenzivo proti Angležem. Vrhovni komandant italijanske vojske, maršal Badoglio, o katerem poročajo Italijani, da ni odšel v Albanijo.

Italijanski vojaki na pohodu.

Malta, utrjeni otok med Italijo in Afriko, kje je zasidrana angleška mornarica.

General Weygand, poveljnik francoske vojske, o katerem so pisali časopisi, da je odšel v Afriko in se zvezal z Angleži.

Profesor Jorga, bivši romunski min. predsednik, ki so ga člani Železne garde zaklali.

Korneliju Codreanu, ustanovitelju Železne garde, romunske fašistične stranke, ki je izpremenila Romunijo v klavnico.

Nagli tempo našega časa zahteva od nas prekomerni duševni in telesni napor. Zato moramo paziti zlasti na prehrano, ki naj bo lahko prebavljiva, pri tem pa krepljena in zdrava. Zlasti važno je, da pazimo, kaj zavijemo zjutraj in zvečer. Črna toplega »Emona« čaja vas ne bo nikoli razočarala, ker je to resnično zdravi, cvetlični čaj, ki vam nudi tudi z dodatkom mleka, citrone, ruma ali žganja prijetno pijačo. Toda samo pravi »Emona« cvetlični čaj v originalnih paketih lekarne Mr. Bahovec, Ljubljana. Dobi se povsod.

Kupujte pri trdkah, ki oglašajo v „Domoljubu“!

PO DOMOVINI

Slovenčev koledar

Tiskanje Slovenčevega koledarja napreduje ter bo okrog 8. decembra že prišel v roke naročnikom. Kakor sedaj kaže, ko je gradivo tehnično urejeno in roma sproti v stroje, bo Slovenčev koledar gotovo najlepši slovenski koledar, poln tehne vsebine, zabavnega berila, praktičnih nasvetov ter aktualnih razmišljanj. Pokazal bo sliko današnjih časov in jih tudi skušal razložiti ter posvetiti v zmedo zank in trenj, ki oklepajo sodobni svet. — Koledar bo tudi največji med slovenskimi koledarji, saj ima obliko velike revije, kakor Obisk, ter bo tudi v koledarskem delu najpopolnejši med našimi koledarji: upošteval bo vsa slovska imena mesecev, katoliški in pravoslavni koledar, vseboval bo največ svetniških imen, oznak časa, zaporedna imena dni, pa tudi letni vrstni red dneva, obenem pa bo tudi ob strani podajal pregled važnih zgodovinskih dne-
vov. Posebnost zase pa bodo glave mesecev, ki bodo slovenskega Sloveka uvajale v cerkveno leto, mu razlagale slovensko kulturno zgodovino ter ga navdajale z ljubeznijo do slovenstva in raznih etnografskih posebnosti, ki jih predstavljajo Slovenke iz naziranih krajev Narodne pesmi na letni čas ter umetni verzi na zgodovinski lik bodo dale poudarke življenju dotičnega me-
seca. Vinjete so delo g. Petra Kocjančiča.

Miklavž prinaša darila, ali pa — liho.

Prave vsebine pa bo predstavljal nadaljni Koledar, ki bo podal pregled notranjepolitičnega in zunanjepolitičnega dogajanja, gospodarskih problemov, kulturnih opozoril ter zabavnega čit-
va. — Koledar so uredili uredniki »Slovenec«, ki so napisali tudi poglede v zunanjo politiko in izseljenst-
vo (dr. Kuhar), v gospodarsko politiko (Potočnik), v notranjepolitični položaj (Kremžar), podali reportaže o podzemskih jamah Ljubljane (Hafner), podčrtali kulturnoedne smernice ter slovenstvo, ki se kaže v kulturnih ustanovah in ljubezni do vsega svojkega, domačega, do doma-
čih navad, jasni, umetnosti itd. Čtivo, kjer bodo sodelovali pisatelji Plestenjak, Campa, Kunstelj, Fišer, Zorman itd. ter razni pesniki, med njimi kmetje, delavci in rudarji, bo poživljalo koledar, ki bo tudi sicer ugašani na osnovno slovensko no-
to, kajti poleg vdanosti v božjo voljo je nam potrebna sedaj najbolj neomajna in neomejena ljubezen do države ter do slovenstva in sloven-
skih krajev. — Posebno ceno pa bodo dali kole-
darju taki strokovni sestavki, kakor so dr. Blaž-
nika Naselitev Slovencev, Socialna struktura slo-
venskega naroda g. Iva Laha. Pridelovanje naše
vazi (inž. Muri), Pregled vzdržnosti raznih hranil
(inž. Repanšek) itd. Ne moremo danes navesti
vse vsebine Slovenčevega koledarja, morda samo
še to, da je poskrbljeno tudi za zabavo, smešnice,
zabavne igre itd.

Na željo naših naročnikov, ki vedno in vedno povprašujejo, če je še mogoče naročiti koledar
po starih pogojih, smo sklenili, da se bomo mo-
gli nanje ozirati samo še do 8. decembra, ko bo-
mo zaključili s tiskanjem koledarja. Po tem da-
tumu bo Slovenčev koledar znatno dražji.

Zato lahko še kupite Slovenčev koledar za
10 din po starih pogojih. — Za nenaročnike naših
tistov stane koledar 28 din. — Za koledar s po-
slovnim delom je doplačati 6 din.

Tudi »Bogoljubovic« naročniki ga lahko dobe
po 10 din.

Šmarjeta. 10. decembra bo živinski in kra-
marski sejem.

Iz raznih krajev

Zlata poroka v Gradiških Lazih pri Litiji.

Na Martinovo nedeljo eta praznovala zlato poroko g. Ignac Lenart s svojo družico Alojzijo iz Gradiških Lazov pri Litiji. »Nacec« ali »Lenartov ošec«, pod katerim imenom ga pozna vsa Jablan-
ška dolina, so se rodil 1. avgusta 1866. leta v Spodnjih Vodicah, Sv. Križ pri Litiji, Alojzija pa

20. junija 1869. v Spodnji Jablanici pri Litiji, v Lavrihatovic hiši, kjer jo je Nacec tudi našel in popeljal seboj v življenje. Lep je bil njun zakon, jo lep in bo ostal lep. Saj sta vzgojila 6 otrok v pravem katoliškem duhu. Rodilo se jima je 7, toda enega je Bog že zdavnaj poklical k sebi. Vse družino je Nacec preživljal s svojimi rokami. Bil je dolga leta rudar v Trbovljah. Ko je stopil v pokoj, je postavil v Gradiških Lazih prijeten dom svoji družini. Tu je gospodaril in pomagal soso-
dom in je vseskozi vzgled sovaščanom. Še sedaj ga vidimo v zgodnji jutranji uri, kljub starosti, kako koraka preko Slatne k sv. maši. Ni je ne-
delje ali praznika, da ne bi bilo Naceta pri sv. maši. Udeleževal se je tudi v kulturnih društvi-
h, posebno pri jablanski prostovoljni gasilski četi. Nacec je v resnici mož vseh vrst, vreden spošto-
vanja, treba ga je imeti kot vzgled katoliškega moža. Oba slavljena sta razmeroma še vedno tr-
nega zdrava. Želimo jima, da bi še dolgo vrsto let živele v veselje in zadovoljstvo svojih otrok!

Na Brezjah pri Radovljici je umrl 28. novem-
bra občasposlovan mož Franc Škofje po doma-
če Okorn, v starosti 66 let. Bil je globokovera

Limbarski:

OČIM

Povest iz domačega življenja.

Poletje se je bližalo jeseni; še nekaj tednov in rogovji bodo zatrobili na odhodu v dolino. Mano je skrbelo, kaj bo počela z otrokom. S seboj ga ne more vzeti, ker ne sme povedati, kje ga je dobila. Njen gospodar je sicer dober človek, toda tujega otroka ne bo rad videl pod svojo streho. Če bi se mu zlagala, da je deklica njena hčerka, bi se je morda še usmilil, ali pa bi ji pokazal vrata. Službe pa na zimo ni tako lahko dobiti.

Pomoč je prišla od zgoraj. V gorovje je prispela družba izletnikov iz daljnega mesta. Med njimi je bila starejša gospa, ki se je za-
nimala za siroto. »Vzela bi jo za svojo,« je rekla pastirici. »Če bo pridna, ji ne bo manj-
kalo ničesar. Vzgojila jo bom za postrežbo na stara leta.«

Mani se je zvalil s srca težak kamen. »Ra-
da vam jo dam, ako boste molčali, kje ste jo do-
bili.«

Gospa ji je dala častno besedo. »V mestu bo zapisana na ime, ki ji ga bom izbrala sama.« Stopila je k otroku ter ga obdarila s slaščicami. »Marica, ali pojdeš z mano?« jo je vprašala z imenom, ki ga ji je dala sama.

Prijetno je bilo otroku prijazno vprašanje. Toliko, da ni vzkliknila: »Kdo ste, gospa, ki me kličete s pravim imenom?«

»Mamico boš videla in brata,« ji je raz-
lagala pastirica. »Tukaj ne bo pozimi nikogar in sneg bo rapadel kočo. Ti boš pa doma na gorki peč. Vso hišo bo osrečila tvoja vrnitev.«

Ob misli na dom se je deklica vzradostila. Dbenem pa je otožno gledala varuhinjo, zakaj

ločitev ni bila lahka. Naposled se je vdala in de-
jala: »Pojdem, če bo šla z menoj tudi ovčica.«

Mana je bila v zadregi. Brez gospodarjeve-
ga dovoljenja ji živalice ni smela dati. Pastirji ji gledajo na prste. Morala bi jo odslužiti.

»Koliko pa stane taka ovčica?« Gospa jo je bila pripravljena kupiti.

Pogodili sta se za ceno in Marica se je po-
slovlila. Mana ji je skrivala solze; ko pa ji je izginila spred oči, tedaj je glasno zajokala. Bilo ji je, kot bi se bilo odtrgalo nekaj od njenega življenja.

Družba je odhajala z gorovja. Gospa je vsa srečna vodila deklico za roko. Za njima je skakljala ovčica in hrustala slaščice. Prenesli so v planinski koč; od tam se je videlo v do-
lino na železniško postajo. Marica še ni videla vlaka, zato se ga ni mogla nagledati. Gospa ji je vse lepo razložila in pojasnila.

Voz, na katerem sta se vozili s postaje, je ob-
stal v predmestju pred prijazno vilo. Tukaj je našla deklica svoje novo domovanje. Sohe so bile lično opremljene; celo po stopnicah in hodnikih so bile razgrnne preproge.

Vajena gorske samote se je nekaj časa dol-
gočasila, polagoma pa se je privadila novemu življenju. Najprej je dobila novo obleko, nato pa šolske knjige. Igrače je morala odložiti. Gos-
pa jo je uvajala v gospodinjstvo. »Ne bo ti žal, če boš pridna,« jo je venomer spodbujala. »Vzela sem te za hčerko.«

Marica ji je poljubila roko. Njene misli so pohitele v daljavo. Daleč tam nekje je vasi-
ca — ime je skoro že pozabila. Kdo ve, ali je še živa njena prava mati? In bratec — če se ne moti ga je klicala za Ivana. Najbrž že hodi v šolo; rada bi bila vedela, kako se uči in ali se še kdaj spomni svoje izgubljene sestrice. Ako bi mogla, bi mu poslala igračo, katerim je že odrasla, a jih vendarle še hrani za spomin na otroška leta.

Hitro so ji potekale ure v takem premišlje-
vanju. Gospa je ni ovirala, marveč ji je celo pomagala. »Kadar boš velika, pojdeš pogledat mamico in brata,« ji je rekla večkrat med delom. »Kako te bosta veselila! Komaj te bosta še spoznala.«

Dala ji je lepo vezano knjigo, v katero naj si zapiše svoje spomine. Vse od početka, kako je prišla iz ciganskega taborišča v gorovje in od tam v dolinsko mesto. Dajala ji je navodila, kako naj opiše posamezne dogodke ter jih olepša s svojimi občutki. Iz vsake vrstice naj odseva čista resnica brez prikrivanja in do-
mišljije.

Deklica se je razvijala in doraščala v zelo mladenko. Po zunanosti in vedenju se ni razli-
kovala od prave meščanke. Še lepša in popol-
nejša je bila njena srčna izobrazba. Dovzeta za dobro stvar si je pridobila obilnega znanja. Praktično gospodinjstvo ji je dajalo prav po-
sebno veljavo.

Vzlic svoji plemenitosti je ostala ponižna in tiha kakor vijolica na pomladni gredici. Za-
bave in priateljstva v okolici ni iskala. Ozre-
vala se je le za čednost, ki ustvarja podlago srečnemu življenju. Napuh in ožabnost nista imela prostora v njenem srcu.

Plemenita gospa je z lepimi uspehi do-
vršila svoje vzgojno delo. Marica ji je bila v ponos in veselje. Zrna, vsejana v njeno mlado dušo, so rasla kot pomladna setev. Slane, ki bi pokvarile nežno cvetje, se ni več strasila. Njena varovanka ni marala za družbo, ki bi jo pola-
goma speljala v pogubo. Z žalostjo je opazo-
vala, koliko mladih deklet izgine v mestnem vrvenju. Od doma odidejo nepokvarjene; tu pa pozabijo na vse in starši zaman pričakujejo pomoči od svojega izgubljenega otroka.

Marica ni hotela biti taka. Vse bi dala svoji dobri mamici, ako bi jo ne ovirala da-
liava in pa želja njene rednice, naj ostane

in žist značaj, potrpežljiv in plemenit do zadnjega. Poslednja leta ga je hudo mučila naduha, pa je še skoro vsak dan prihajal k sv. maši pred Brezjansko Marijo. Skozi trideset let je bil član tukajšnjega Prosvetnega društva, član Zveze bojevnikov in vnet bravec naših katoliških knjig in časopisov. In bivšem delu njegovega posestva je zgrajena sedanja brezjanska cerkev in samostan. Zapuška osem otrok, ki so že vsi poročeni in vdovo Marjeto. Zaslužnemu prosvetnemu delavcu in plemenitemu značaju bodi ohranjen hvaležen spomin. Sv. mašo zadušnico oskrbi Prosvetno društvo Brezje dne 6. decembra ob 7 zjutraj. Vsi člani in prijatelji vladno vabljeni.

Sv. Jakob ob Savi. Prosvetno društvo v Sv. Jakobu ob Savi bo priredilo v nedeljo, dne 8. decembra ob 3 popoldne Finšgarjevo ljudsko dramo v treh dejanjih »Razvalina življenja«.

Zagorje. V ponedeljek, dne 2. decembra, je obhajal šestdesetletnico svojega rojstva g. Prosenc Anton, župan občine Zagorje. Skozi vsa leta svojega življenja in tudi ob času najhujših preizkušenj, je bil gospod Prosenc vedno na vodstvu vseh naših katoliških ustanov. Bil je ponovno izvoljen za načelnika Ljudske gospodarske zadruge, za načelnika Ljudske hranilnice in posojilnice v Zagorju, bil večkrat član občinskega odbora in cestnega odbora. V letu 1927 je bil imenovan za gerenta občine Zagorje, kar je ostal skoro leto dni. Ob ustanovitvi JRZ je bil izvoljen za predsednika te krajevne organizacije, na katere listi je bil tudi v letu 1935 izvoljen za župana zagorske občine in sicer s tako večino, ki je dotlej v Zagorju volile niso dodelili nobenemu županu. Njegova dela po občini ter uprava občinskega gospodarstva pričajo, da je bilo zaupanje podeljeno pravim rokam. Vrlemo možu želimo ob njegovi šestdesetletnici, da bi ga Bog ohranil še prav mnogo let zdravega in zadovoljnega.

Mekinj. Te dni so v Mekinjah pri Kamniku po pravoslavnem obredu pokopali 87 let starega Rusa, bivšega divizijskega generala Šiško Sergija, ki je bil leta 1853 rojen v moskovski guberniji

Pri zornicah

Kakor na nebu
zvezdice jasne,
baki po stezah,
potih gore.
Daljnji in bližnji
vneti farani
k zornicam v cerkev
zgoda hite.

V glavnem oltarju
v cvetju, v zelenju,
slika Device
v lučah žari.
Radost skrivnostna
Srca prešinja,
petje po cerkvi
glasno doni.

V svetem ganotju
tam na kolenih
spremljajo mašo,
sveto skrivnost.
Zelje iskrene
dviga k nebu:
»Vsadi nam v srca
čednost, svetost.«

Kar je visoko,
naj se poniža,
kar je v nas krivo
naj se zravna.
Ti, Najčistejša,
pota pripravi.
Ti nam prinesi
Dar iz neba.«

Jože R-ov.

In ni bil baže nikdar poročen. Zadnja leta je bival v Mekinjah in živel ter se oblačil tako skromno, da so ga splošno smatrali za ubožnega. A po njegovi smrti se je hitro izkazalo, da se je za revno obleko skrivalo precejšnje bogastvo, katero je znal pokojni Šiško spretno prikrivati pred svetom, tako da bi ga za isto zavidal neke sleherni nemani, ampak bi tudi mariatik prešeren petičnik rad zamenjal svoj sicer dobro rejen možnjček z njegovimi zlatniki. Ko se bo vrednost Šiškovih zapuščine natančno ugotovila, bomo o tem še poročali.

Važe. Živahno prosvetno delo se je pri nas zopet začelo. Fantovski odsek in Dekliški krožek sta že izvedla svoje občne zbornice in je upanje, da bosta zopet živahno delala v tem poslovnem letu. Prosimo vse katoliške očete in matere, pošljite vse svoje sinove Fantovskemu odseku in hčerke Dekliškemu krožku v nadaljnjo vzgojo — kar vam ne bo žal. Fantovski odsek ima svoje redne seštanke ob sredah zvečer ob 7 v Domu. Mladci in naraščalniki pa imajo vsako nedeljo po deseti sv. maši sestanke in telovadbo. — Knjižnica Prosvetnega društva si je pred kratkim nabavila večje število novih knjig. Člani izposojte si knjige in

več berite v zimskih večerih; knjižnica je odprta vsako nedeljo in praznik po deseti sv. maši. — V naši župniji je število naročnikov na Mohorjevo knjige zelo nizko. Ker so knjige zelo koristne in naročnina zelo nizka, naj ne bo za naprej nobene družine, da bi jih ne naročila.

Galicija pri Celju. Od 1. novembra dalje se vrši vsako nedeljo v šoli v Galiciji kmetijsko-sadlarski in gospodarski tečaj, kateri bo trajal dva meseca. Prireja ga tukajšnja krajevna kmečka zveza s pomočjo občinske uprave. Da imajo naši ljudje za gospodarska predavanja veliko zanimanja, se vidi iz tega, da pride vsakokrat na tečaj okrog 50 zavednih Galičanov.

Jesenice. 80 godovni dan je praznovala v torek, dne 3. decembra Zimovčeva mati Frančiška Hrovat iz Jesenic. Mož Valentin, ki je bil železniški čuvaj, je odšel pred 17 leti v večnost. Vzgojila je osem otrok. Slavljenska je že dolga leta zvesta naročnica »Domoljuba«, katerega še danes prebira brez nocočnikov. Kljub visoki starosti

pomaga opravljati hišna in gospodinjstva dela, saj je še tako čvrsta, da ji nihče ne bi prisodil osem križev. Je pa tudi globoko verna in ni dneva, da bi izostala od sv. maši, ki ji je najdražje opravilo. Dobri materi naj Bog nakloni dočakati v zdravju in zadovoljstvu še 90 letni jubilej. Za 80 letni življenjski praznik ji iskreno čestitamo.

Galicija pri Celju. V nedeljo, dne 18. novembra se je vršil v župnišču redni letni občni zbor Fantovskega odseka, katerega se je udeležilo lepo število fantov. Iz tajnikovega poročila smo videli, da je bil odsek v minulemu letu dokaj delaven. Odsek šteje danes 17 rednih in 20 podpornih članov.

Bardo pri Lukovici. Dramatični odsek Prosvetnega društva je preteklo nedeljo uprizoril prelepo igro: »Župnik iz svetlega vinograda«. Igra je nadvse dobro uspela. — V nedeljo, dne 1. decembra je bil občni zbor Prosvetnega društva, ki je bil obenem proslava obletnice združenja Slovencev, Hrvatov in Srbov v našo skupno državo

skrita v njenem zavetju. Kolikokrat bi bila rada pisala domov, če ne več vsaj nekaj vrstic, materi v tolažilo. Gospa pa je vztrajala pri svojem sklepu ter ji tega ni dovolila. Imela je svoje pomisleke, katerih ni mogla spremeniti. Bala se je, da bi dopisovanje ne imelo neprijetnih posledic. Deklica, na katero je bila tako navezana in je zanj toliko žrtvovala, bi jo naposled utegnila zapustiti. Od žalosti bi zbolela, ako bi se to zgodilo.

Nekega jutra je gospa nepričakovano oblezala. Poklicani zdravnik ji ni mogel več pomagati. Čutila je, da se bliža koncu svojega življenja. Napravila je oporoko in prešla sveto popotnico. Čez nekaj dni so jo položili na mrtvaški oder. Ob njem je klečala Marica, zatopljena v bridko žalost, toda vdana v božjo voljo.

»Kaj bo pa zdaj?« se je vprašala, ko je odhajala s pogreba. Vsebinska oporoka ji tedaj še ni bila znana. Šele na sodišču je izvedela, da je dedinja obilne zapuščine. Gospa ni imela svojcev, katerim bi bila dolžna izročiti svoje imetje. Zapustila ga je svoji rejenki, prepričana, da je pomagala siroti, ki ji bo hvaležna do smrti.

Tako je bila Marica preskrbljena za vse življenje. Ponujala se ji je priložnost, da bi svoje bogastvo še pomnožila. Zasnubil jo je mlad uradnik, ki je veljal za dobrega mladeniča. A za možitev se dekle ni moglo odločiti. Ponudbe sicer ni odločno odklonila, marveč si je izbrala nekaj dni odloga. Poprej naj bi še pohitela domov ter se posvetovala z materjo ali z očetom. »Z očitom!« Spomnila se je, da nima pravega očeta.

Oddala je vilo v najem ter se pripravila na potovanje. »Kdo ve, ali se bom še kdaj vrnila?« je premišljevala ob grobu svoje dobnice. Nekaj ji je reklo, da odhaja za vedno.

X.

Na klopi na peronu zraven izhoda s postaje je sedela Trdinova Ema. Čakala je svoje prijateljce, s katero sta bili dogovorjeni, da bo prispela s večernim vlakom. Pa je ni bilo in branjevka se je že pripravljala, da bi odšla s trga. Tedaj jo je nagovorila prijazna gospodična s ličnim kovčgom. Vprašala jo je, kako daleč je do Orešja.

»Kaki dve uri,« ji je odvrnila. »Ako ste tudi vi namenjeni tjakaj, bi hodili skupaj. Krajši čas bo nama, ker se bo skoraj že stemnilo.«

»Kaj, še dve uri!« Gospodična je bila videti utrujena. »Pomagajte mi najeti voz; za plačilo se boste tudi vi peljali.«

Ema je bila v trgu dobro znana. Hitro je našla voznika ter se pogodila za ceno. Nato je sedla k neznanki in voz je zdrknul po gladki beli cesti proti Orešju.

»Kdo je ta tujka in kakšni opravki jo vedejo v Orešje?« je branjevka poskušala izvedeti. Bila je sama radovednost, toda gospodična se ji ni dala spoznati.

»Ali Breznikova mati še živi?« jo je vprašala čez nekaj časa.

»Zdravi in trdni so še,« se je glasil odgovor.

Neznanki je zažarelo lice, česar pa Ema ni mogla videti, ker se je med vožnjo že zmočilo. V njenem srcu se je prelivala sreča in hvaležnost ji je kipela proti nebu kakor tiha molitev. Po toliko letih bo videla mater! Kako iskreno jo bo poljubila in objela!

Zanimale so jo tudi druge novice. »Kaj je z Breznikovo Marico, ki se je pred leti izgubila?«

»Izgubila je brez sledi in do danes še ne vemo, ali je živa ali mrtva. Zaman so bila vsa poizvedovanja. Verjetno je, da revica ni

nič več na svetu. Ali pa je tako daleč, da ne ve, kje je njena domacija.«

»Ščasnoma so jo seveda pozabili,« je menila neznanka.

»Uradno so jo proglasili za mrtvo. Posestva je bilo prepisano na Breznika, ki je bil doslej najboljši kmet v Orešju.«

»Ali zdaj ni več?« ji je neznanka segla v besedo.

»Kmetijo je izročil sinu,« je Ema hitela pripovedovati. »Ne vem, zakaj se je tako hitro umaknil. Sodijo, da ga muči kakšna skrivna bolezen, kar se mu skoraj pozna na obrazu. Ali pa ga peče vest zaradi Bradeževine.«

Ime, ki ga je izgovorila branjevka, je bilo gospodični nekam znano. Toda dogodkov iz svoje nežne mladosti se ni več spominjala.

Zenica ji je povedala vse do kraja. Stari Brajdež je hodil smrti nazaj; sama, ki stane v njegovi koči, ga je videla ponoči, ko je stal pod oknom. Pravijo sicer, da je strašil njegov sin Polde, česar pa ona ne verjame. Starec ni prav ravnal, ker je zavrgel sina.

V slepo ceno je prodal kmetijo Brezniku, sin pa tava okrog brez doma. Oče mu je kriv, da je zrušil na stranska pta. Zaradi posestva se je maščeval nad Breznikom, sina mu je pobil in oropal.

»Ivana!« je privzdignilo neznanko. »Ali je umrl?«

»Izljazal se je že še, izljazal. Denarja pa le ni dobil nazaj, čeprav so izgubljenca takoj prijeli in zaprli.«

»Uboji Ivan!« je vzdihnila neznanka.

»Ali ga poznate?« jo je starica prišla za besedo.

»Nekoč sva se vlekla.« — Več ji tujka ni hotela izdati.

»Ako ga obiščete, boste naleteli na ženitev. Morda ste celo v sorodu z njegovo nevesto?«

(Nadaljevanje prihodnj.)

Jugoslavijo. Vsi odseki so se udeležili skupne slovesne sv. maše v farai cerkvi na Brdu ob 10. — Za božič in Novo leto pripravila društvo drama »Domec, ki je bila prvič uprizorjena pred 22 leti ob otvoritvi našega Društvenega doma.

Iz. Dragi Izanci! Rečem Vam, da bi nekaj pogrešal, če se ne bi na predvečer svojega godu oglašil tudi pri vas. Zato sem za trdno sklenil, da pridem po stari navadi v spremstvu angelcev in parkljev tudi letos v vašo društveno dvorano v četrtek, 4. decembra ob 7 zvečer. S pogumom in dobro voljo se trudim, da bi tudi v teh težkih časih napolnil koš: prav bo, če Izanci lepo sprejemate moje poslanke, ki mi pri tem delu pomagajo, saj razumete, kajne? Več se pogovorimo, ko pridem. Do tedaj — na svidenje!

Vaš Miklavž!

To pismo smo prejeli z nebeško pošto in ga kot važno novico sporočamo našemu dragemu »Domoljubu«, po njem pa vsem prizadetim — otrokom in odraslim. Pomnimo še, da bo posebna darila veliki svetnik sprejmal v garderobi od petih zvečer dalje.

Blagovica. Dne 13. in 20. decembra se bo vršil v Blagovici kmetijsko-gospodarski tečaj, katerega bo priredila banska uprava skupno s kmetijsko zbornico. Na razporedu bodo zelo zanimiva in poučna predavanja o gospodarstvu in kmetijstvu, živinoreji itd. Priporočamo, da se tečaja v čim večjem številu udeležite. Tečaj bo brezplačen. Občani, ne prezrite tozadevnih povabil, katere boste pravočasno prejeli. — Pretekli teden je po kratki bolezni umrla Florjanci Liza, 29 let stara, žena mizarja iz Podsmrečja. Pokojna zapuška moža in ova majhna otročička v starosti 1 leto do 2 mesecev. Težka preizkušnja za družino. Naj počiva v miru! Žalujemo iskreno sožalje!

Raka pri Krškem. Pretekli teden je v večnost odšel Martin Zabkar iz Rake. Pokojni je cela desetletja, vse do svoje smrti, zvesto služboval pri Varškovi hiši. — V Zabukovju pa je po mučni bolezni zatisnila zemsko oči 45letna mati Kristina Opalk. Zapuška poleg moža še šest otrok. Večni njima pokoj! — Resno nas navdaja skrb, s čim bomo dolge zimske večere svetili? Petroleja kot kaže, najbrže ne bo preveč. O elektriki se je pred leti govorilo. Pa je bilo vse le po-božna želja. Ali bomo res v temi?

Slovenske Konjice. Rudarsko podjetje Kobal iz Poljčan, ki je v Malahopni odkrilo salonski premog, raziskuje sedaj »loščice griček nad Oplotnico, kjer je na grofovem posestvu že prišlo na

sled premogu. Iščejo ga tudi v Markačici. — Nad vse slovesno smo v Slovenskih Konjicah proslavili 1. december. — Naše prosvetno društvo bo igralo dne 7. decembra ob 20 in dne 8. decembra ob 15 dijaško igro v šestih slikah »Magdina žrtev«. Tudi za božič bo nekaj prav lepega videti na slovenje-konjiškem prosvetnem odru. — Tovarna Laurich mnogo gradi in preurejuje. Čujemo o neklih par milijonih, ki jih je že uporabljenih za sidavo, gradnja pa se bo še nadaljevala. — 150.000 din se je letos potrošilo za razna dela na področju okrajnega cestnega odbora v Slovenskih Konjicah.

Sv. Barbara v Halosah. Naročena umetna gnojila za vinograde dobijo samo člani »Vinarske zadrugce v skladšču v Ptuj, kjer je gnojilo za odvozem pripravljeno in se mora pri odvezu takoj plačati.

Toplice. Na svojem domu v Dol. Sušicah pri Toplicah je 28. nov. umrl dolgoletni župan topliške občine, gospod Janes Pezdire. Rojen je bil na Belokranjskem. Ze v mladih letih je odšel v Ameriko za kruhom. S pridnostjo in varčnostjo si je pridobil veliko premoženja, da je kupil potem v Dol. Sušicah posestvo. Na novem posestvu je bil priden in dober gospodar. V kratkem si je pridobil zaupanje občanov, tako da so ga po nekaj letih izvolili za župana občirne topliške občine. Županovale je dolgo vrsto let vzorno in varčno. Posebno v vojnih letih mu je županovanje delalo velike težave. Gospod Pezdire se je izredno trudil, da bi v teh težkih časih zadovoljil občane. To se mu je tudi posrečilo. Po vojni je opustil županovanje in se je posvetil svojemu gospodarstvu. V javnem življenju je bil pa še vedno delaven. Od začetka je bil zvest pristaš SLS in kasneje JRZ. Dolgo časa je vodil krajevno-politično organizacijo. Bil je v čestnem odboru in drugih organizacijah. Povsod je vestno in zvesto sodeloval. Ko smo dobili oblastno skupščino, je kandidiral v novomeškem okraju na listi SLS in bil tudi izvoljen za oblastnega poslanca. V zadnjih letih je začel vedno zdravi in krepki moč hirati. Pod-

vređi se je moral pred nekaj meseci hudi operaciji, ki ga pa ni mogla rešiti zavratne bolezni. Pogreb pokojnega je bil lep. Udeležili so se ga zastopniki občinskega odbora. Prosvetnega društva, FO, DK in gasilcev. Številni venci so prihali o njegovi priljubljenosti med ljudmi. Na grobu pa je spregovoril zastopnik JRZ poslanec g. dr. Veblo o zaslugah rajnega, nakar je cerkveni pevski zbor zapel: »Človek, glej življenje svoje! Rajnemu, ki je bil vsakozki zaveden katoličan in naročnik »Domoljuba« in dolgoletni naročnik »Slovenca«, naj sveti večna Luč! Preostali so kreno sožalje!

Litija. Krajevna kmečka zveza za občino Litija priredi 8. decembra 1940 ob 9 dopoldne v dvorani Ljudskega doma v Litiji predavanje o sadjarstvu in živinoreji. Predaval bo okrajni kmet. referent g. Sušteršič. Vabimo vse člane in prijatelje kmetijstva, da se tega predavanja v čim obilnejšem številu udeležijo.

Radeče pri Zidanem mostu. Martinov sejen je letos opravičil svoj sloves kot eden naj. boljših sejmov v Radečah, saj se je ljudi kar trilo. Prignali so tudi mnogo živine, okrog 100 parov volov in preko 100 komadov krav, ozi. telic. Cena živi vagi je bila sledeča: voli 1. 8,25—8,75, voli II. 7,50—8,25 din; krave 6,25—7 din; prašiči 11,50—13,50 din; telice 7,75—8,75 dinarjev.

Njivice pri Radečah. Regulacijska dela pri urejanju struge hudournika Sapote se vije po zaslugi banovine in tehničnega vodstva v najlepšem redu. Pri delu je zdaj zaposlenih 28 delavcev. K stroškom za ureditev struge Sapote so prispevali tudi vsi obrežni lastniki. Da pa se sploh vrše regulacijska dela, pa ima največji zaslug vodja regulacijskih del, banovinski nadsvetnik g. inž. Stancar, kateremu dolga-jemo polno zahvalo.

Sv. Marjeta vize Ptuja. V kratki dobi smo imeli veliko vremenske nesreče. Zaradi velikega deževja je narasla Drava tako, kot je več let ne. Prestopila je strugo in preplavila nižje lege obdravskih gozdov, travnikov in njiv. V gozdovih je zablatila ali odplavila nepograbljeno stelo, ki jo bodo težko pogrešali vsi prizadeti posestniki. Pri brodu čez Dravo pri Zavrču je deroča voda precej strgala rečno obrežje. — Jesenski mesec november se je spre-menal v zimski december z novim snegom in mrzlim severnim vetrom, kar je oboje povzročilo že prilično mrzlo zimsko vreme. Ker je po-

JULES VERNE

GOSPODAR SVETA

VI.

Gospod Stroke dobi prvo pismo, pa mu ne verjame.

Ko sem prišel na svoje stanovanje, sem imel časa dovolj, da vse te stvari natančno razmislim. Oženjen nisem bil; stara služkinja mi je gospodinjala že petnajst let.

Od dopusta mi je ostalo še celih štirinajst dni, če mi ga ne ukrade kaj nepredvidenega.

Morda dobim nalog, da razjasnim dogodke s čudnim vozilom na cestah in na morju? To bi se v resnici moralo kmalu razjasniti. Ali kje naj najdem sled za onim avtom in zginulo ladjo?

Vglavi se mi je neprestano vrtela misel policijskega upravnika, da bi strojevodja na avtu in ladji utegnil biti ena in ista oseba. Meni samemu se je zelo verjetno zdelo, da je oba stroja zgradila ista roka.

»Da, prej smo imeli skrivnost Orlovskega gnezda, zdaj je nastala tajna tega vražjega stroja. Bom li pri drugi imel več sreče, kot pri prvi? Ali pa bo morda tudi drugo nemogoče pojasniti.«

Naravno, da je bila, kakor mnogo drugih ljudi, tudi moja služkinja radovedna, kaj je s to zadevo. Danes, ko je po obedu pospravila krož-

nika, ni takoj odšla, ampak me je neprestano motrila z očmi:

»No, gospod Stroke, še vedno ničesar ne vega?«

»Nič, rečem, dobro vedo na kaj meri.

»Še vedno ni bilo videti onega vozila?«

»Ne, Greta!«

»Ladje tudi ne?«

»Tudi ne! Najbolj poučeno časopisje ne v ničesar.«

»Pa Vi bi mogli službeno.«

»Tudi službeno amo brez vsake vesti.«

»Potem mi pa, prosim, gospod Stroke, povej te, kakaj je sploh policija?«

»To je vprašanje, katerega si tudi jaz čisto zastavljam.«

Nastalo pa je še drugo vprašanje.

Zakaj se sploh nič več ne čuje o tem neznanu? Ali se boji, da bi ga ujeli in odkrili njegovo skrivnost, ali pa je postal žrtev nesreče in je na ta način podal svojo skrivnost na drugi svet? In če je poginil v vodah mih'ganskega jezera, kako sedaj najti za njim še kako sled?

Časopis starega in novega sveta so pisali o teh dogodkih dolge članke. Iz nekaterih je bilo lahko zaznati skrito zavist, ker je ta čudoviti vozač izbral ravno Ameriko za kraj svojih poiskov; in če je še Amerikanec, bo svojo domovino osrečil s sijajnim izumom! Posest takega stroja mora Združenim državam prinesiti velikansko premoč.

Najprej je izšla v »New York Herald« prava v tem smislu. Če bi Amerika imela ta izum, bi njene ladje vozile do Evrope le tri dni.

Končno so časopisi Zedinjenih držav prišli na misel, da ta pošast le ni žival, temveč ladja s prav posebnim strojem. Splošno je prevladovalo mnenje, da gre za električni motor. Nerazumljivo pa je bilo vsakomur, odkod ta motor črpa električno strujo.

Nekaterih okoliščin pa časopisi niso prinesli, okoliščin, za katere pa sva mislila midva z upravnikom, namreč, da se je zloglasni brod na morju pojavil šele, ko je izginilo čudno vozilo z ameriških cest. Obe vozili razpolagata s čudovito silo, kar se tiče hitrosti. In če se sedaj prikažeta oba, eden na kopnem, drugi na morju, preti ista nevarnost tako ljudem, kakor ladjam. Torej je nujno potreba, da se policija pobriga za varnost kopnih in morskih cest.

Tako mi je dejal gospod upravnik policije. Dolžnost oblasti je bila jasno na dlani.

Po tem razgovoru sem se že hotel posloviti, ko me gospod upravnik še nekoliko zadržal, rekoč:

»Ali vam, Stroke, ni palo v oči, da je med obema aparatoma od sila velika podobnost v pogledu brzine?«

»Čisto gotovo, gospod upravnik!«

»Kdo ve torej, če nista končno oba aparata eden in isti.«

Priče govore o komunizmu

Andrej Smith, komunist slovaškega rodu iz ameriških Združenih držav, je šel kot navdušen pristaša komunizma v boljševiško Rusijo ter ostal tam kot delavec tri leta. Bil je pa v svojem pričakovanju v dno duše razočaran nad komunizmom. To svoje razočaranje je objavil v knjigi »Bil sem delavec v SSSR«. Med drugim piše tole:

»Kadar je bilo treba stroje sestaviti, je zmeraj kak del manjkal. Često so ga našli mnogo kasneje pri kakem prekupevalcu; temu so ga prodali delavci, ki so ga ukradli, da bi imeli za kruh. Ker država takega prekupevanja ni mogla zatreti, je morala zatisniti oči in manjkajoče dele spet odkupiti od prekupevalcev.

V mojem prvem službenem letu je GPU (politična policija) zaprla 10 mladih delavcev, starih od 19—22 let, in jih obtožila, da so ukradli sestavne dele stroja. Mene so izvolili za člana porotnega sveta. Med obravnavo je imel mlad komsomoлец — bil je električar v obratu — sijajen obrambni govor, v katerem je skušal dokazati, da so gospodarske razmere v Sovjetski zvezi takšne, da so mladi delavci prisiljeni h kraji, če hočejo živeti. Kljub pogumni obrambi je bilo teh deset obtožencev obsojenih na deset let prisilnega dela.

Mesec dni kasneje je mladi električar iz obrata izginil. Nikdo ni mogel več zvedeti, kaj se je z njim zgodilo.

Kakšna so stanovanja v delavskih krajih?

V skupnem stanovanju je okrog 500 ozkih postelj s slamnjačami in listjem. Blazin in odej nimajo. Pokrivati se morajo s plaščem in drugo obleko. Mnogi stanovaleci niso imeli niti postelj in so spali na tleh ali v le-

senih zabojih. Včasih je v posteljah podnevi počivala ena posada, ponoči pa druga. Ni nobenih vmesnih sten, ki bi omogočale nekako zasebno življenje. Nobenih predalov in omar. Ljudje niso imeli nič drugega kakor to, kar so imeli na sebi.

Na dober meter širokem glavnem hodniku je stala vrsta petrolejskih grelcev, na katerih so si moški in ženske kuhali vodo. To so potem brez mleka ali sladkorja popili ob kosu črnega kruha. Med to malico, ki jim je bila kosilo, so posedali po posteljah, pri čemer so se s koleno dotikali drug drugega. Miz ni bilo...

Ob pogledu na kakega tujca so otroci planili vanj z običajno prošnjo: »Daj nam kopejko za kruh!«

Nisem mogel dolgo ostati v tej baraki. Smrad po petroleju in gnusna umazanost človeških teles sta mi vzela dih. Za umivanje so imeli le eno črpalko zunaj zgradbe in stranišča so bila v podrti bajtici, ki ni bila ne zakurjena in kjer ni bilo sedežev.

Prevzela me je groza, ko sem vsepovsod videl mrčes in stenice... Povedali so mi, da živi 11.000 delavcev »Elektrozavodac« v podobnih barakah!

To je odlomek iz pravkar izišle knjige »Rdeče mreže«, svetovno pomembnega dela o komunizmu in njegovi propagandi. Knjiga velja 20 dinarjev, naroča se »Za resnico«, Pred škofijo 1, Ljubljana.

**Gnojilna črpalke
brzoparilniki
štedilniki**

GAMA

novi modeli, višek dovršenosti, odlični v rabi,
10-letna garancija, najnižje cene, izdeluje

Podržaj Ciril, Ig 147 pri Ljubljani

NAZNANILA

n Duhovne vaje za dekleta na Mali Loki bodo pred božičnimi prazniki samo od 14. do 18. decembra. To bo pač najlepša priprava na sveto noč in na novo leto. Priglasite se čimprej na naslov: Dom Brezmadežne, Mala Loka pri Ihanu, p. Domžale.

n Mirna peč. V ponedeljek, 18. novembra sta brez sledu izginila dva dečka: 9 letni Franc in 11 letni Valde, o katerih ni do danes sledu. Ako je komu kak znanega o njih, naj to javi orožnikom ali policiji ali najbližji občini, da javijo to občini Mirna peč ali orožniški postaji v Mirni peči.

medtem ko bi evropske za isto pot še vedno potrebovale pet dni.

Tako je torej bilo stanje teh dogodkov, ko mi moja služkinja dne 15. junija preda pri jutru pismo, katerega je ravnokar prinesel pismonoša. Pismo je bilo priporočeno, moral sem prejem potrditi s lastnoročnim podpisom.

Gledam naslov, napisan z menim nepoznamim rokopisom. Datum je bil predvčerajšnji, pečat poštnega urada v Morgantownu.

»Iz Morgantowna? Potem mora biti pismo od gospoda Smitha. Vendar mi enkrat piše gospod načelnik; drugi tako ne more biti. Razen njega ne poznam v Morgantownu žive duše. Morajo biti važne stvari.«

Razlomim pečat na kuverti, ki je bila iz precej trdega papirja. Na pečatu iz rdečega voska se je mogel razločiti neke vrste grb s tremi zvezdami.

Vzamem pismo iz kuverte. Bil je samo en list, dvakrat zganjen in samo na eno stran pisan.

Pogledam najpreje podpis.

Podpis ni bilo... Le dve veliki črki sta stali konec zadnjega stavka.

»Tega lista torej ni poelal morgantowski načelnik,« rečem.

»Od koga pa je vendar?« vpraša Greta, ki je bila kot vsaka ženica, zelo radovedna.

Pismo je bilo pisano s krepko roko, tanke in debele poteze so se ostro razlikovale, vsega skupaj je bilo kakih dvajset vrstic.

Tu imate prepis tega pisma, a izvirnik sem eveda shranil, zlasti zato, ker je bilo na moje veliko začudenje datirano iz Orlovskega gnezda.

Orlovsko gnezdo, Modre gore,
Severna Karolina, 13. jun.

Gospodu Strokeju, polic. nadinspektorju
v Washingtonu.

Gospod!

Vi ste si navzeli nalogo, da prodra v Orlovsko gnezdo. Radi tega ste dne 28. aprila krenili na pot z načelnikom iz Morgantowna in še z dvema vodnikoma.

Dospeli ste do gornjega roba brega in obšli kamenito steno, katere vam je bila previsoka, da bi jo preplezali.

Iskali ste v steni razpoko, pa niste ničesar našli.

Pomnite: V Orlovsko gnezdo ne bo nihče prodrl; pa če tudi bi komu uspelo, ne bo več prišel nazaj.

Ne trudite se, da bi ponovili poskus, ki vam drugič ne bo bolje uspel in ki zna za vas imeti prav neljube posledice.

G. S.

VII.

Podmornica.

Priznam, da sem štajal to pismo, bil spočetka silno začuden in da sem nehote izpuštil marsikateri: Ahi! Moja služkinja me je radovedno gledala in rekla, čez nekaj časa:

»Ste morda prejeli neugodne vesti?« Na to njeno vprašanje — ker pred njo nisem imel nobenih skrivnosti — ji pismo enostavno prečitam od prve do zadnje vrste.

Greta me je pozorno poslušala in je bila očividno vznemirjena.

»Brezdvomno je to neki šaljivec,« rečem in skomignem z rameni.

»Če nima sam vrag svojih prstov vmes,« odvrne Greta.

Meni se je zelo verjetno zdelo, da lahaja pismo od nekoga, ki se je hotel z menoj pošaliti. Za mojo pustolovščino se je vedelo. Časopisi Severne Karoline so dovolj podrobno opisovali mojo turo na Orlovsko gnezdo. Zaradi tega se je neki šaljivec, kateri je povsod dosti tudi v Ameriki, lotil posla, da napiše pretižno pismo in se mi na skrivaj neke aмеje.

Če se vzame slučaj, da bi ono kamenito gnezdo služilo kot zatočišče četli zločincev, brezvestnih ljudi, kateri so se bali, da jih ne odkrije policija, bi gotovo nihče ne bil tako neoprezen, da bi se, čeprav z anonimnim pismom, hotel izdati.

Nasprotno, moralo bi jim biti mnogo več do tega, da ostane skrivališče tajno. To pismo pa je izgledalo prav tako, kakor da pozivlja policijo, da ona preišče vsa okolica Modrih gor. Če bi šlo za tem, da se vjame družba zločincev, ne bi bilo prav nič težko do njih prodreti. Kajti ona stena bi se pač ne mogla upirati dinamitu. Zato se mi je najverjetneje zdelo, da izvira pismo od nekega navihanega šaljivca.

Premišljal sem, ali naj o pismu obvestim upravnika policije, pa sem se odločil, da tega ne storim. On bi bržkone pismo ne pripisaval bogve kakšne pažnje. Vendar ga nisem hotel raztrgati, temveč sem ga za vsak slučaj shranil v pisalni mizi.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Naročite takoj »Bogoljuba«!

»Bogoljubovim« naročnikom

Veliko »Bogoljubovih« naročnikov nam je sporočilo željo, da bi tudi oni bili radi deležni cenenejšega nakupa »Slovenčevega koledarja« po 10 din.

Da ustrežemo tem številnim željam, je podpisana uprava »Bogoljubov« naredila dogovor s »Slovenčevim koledarjem«, da bodo tudi vsi »Bogoljubovci« naročniki lahko dobili koledar po 10 din.

Pripominjamo, da s tem svojim naročnikom žrtvujemo precej, ker stane »Slovenčev koledar« dejansko več kakor 10 din in mora »Bogoljubov« razliko med 10 din in njegovo dejansko ceno nositi sam.

Zato upamo, da bodo vsi »Bogoljubovci« naročniki znali ceniti to žrtev, da bodo pridno naročili ne le »Slovenčev koledar«, ampak predvsem ostali zvesti naročniki »Bogoljubov« tudi za bodoče leto.

Pripominjamo, da smo se sami prepričali o vrednosti »Slovenčevega koledarja«, ki bo res prelepa knjiga in v vsaki koledarjev gotovo brez primere, saj bo obsegal obširno zabavno in poučno tvarino na ca. 250 straneh večjega formata kakor je »Bogoljub«. Po tako nizki ceni gotovo ni bila na razpolago Slovencem še nobena knjiga.

Ugodnosti naročila »Slovenčevega koledarja« za 10 din so lahko deležni oni »Bogoljubovci« naročniki, ki bodo istočasno z naročnino koledarja plačali tudi »Bogoljub« za leto 1941 vnaprej. To je treba storiti do 8. decembra t. l. Po 8. decembru bo »Slovenčev koledar« tako za »Bogoljubovce«, kakor tudi za »Slovenčevce«, »Slov. doma« in »Domoljubovce« naročnike občutno dražji.

Za nenaročnike »Bogoljubov« je koledar po 28 din.

»Slovenčev koledar« naročite lahko pri poverjeniku »Bogoljubov« v Vašem kraju, ali pa po pošto, s katero plačujete naročnino »Bogoljubov«.

Vse zastopnike »Bogoljubov« vljadno prosimo, da blagovolijo sprejemati naročnike za »Slovenčev koledar« ter zbrane sezname naročnikov poslati najkasneje do 8. decembra t. l. iz domačega kraja, tako da bo uprava »Bogoljubov« dobila sezname vsaj 9. oziroma 10. decembra t. l.

Naša želja je, da bi vsak naročnik »Bogoljubov« naročil tudi »Slovenčev koledar«!

Uprava »Bogoljubov«

Nove knjige

Mednarodna protiboljševiška zveza: Rdeče mreže, organizacija in delovanje kominterne. Slovenski človek mora spoznati komunizem v njegovi pravi luči. Spoznati ga mora kot največjo nevarnost sedanjega časa, ki ogroža vse, kar nam je sveto in drago. Slovensko ljudstvo se mora zavedati, da je komunizem njegov smrtni sovražnik, ki mu ne bo prizanašal, marveč bo izlil nadenj vso svojo krutost. V ta namen, da se namreč ljudstvo čim bolj zave nevarnosti komunizma, se je izdala v slovenskem prevodu svetovno pomembna knjiga »Rdeče mreže«. Knjiga obsega 200 strani in velja 20 din. Naroča se: Konzorcij »Za resnico«, Pred škofija 1, Ljubljana.

Viktor Pirnat: Kresna noč na Kukovi gori. Tudi to knjigo je izdala za Miklavža Jugoslov.

knjigarna. Opisuje pravljico dogodiščine Toleka in Špelce v kresni noči na naših Gorjancih. V kresni noči se otroka izgubita v gozdu. Kar nenadoma ves gozd okrog njiju oživi. Slišita in vidita čudovite stvari, dokler ju v ranem jutru sv. Ilija in sv. Miklavž spet ne privedeta domov. Trdo vezana knjiga stane 40 dinarjev.

Sonja Sever: Pravljice. Jugoslov. knjigarna je izdala za Miklavža prelepo knjigo pravljic za naše otroke, ki jo je spisala priznana pisateljica Sonja Severjeva. Njihova vrednost je v bogati domišljiji, ki bo vodila otroke po pravljicnem svetu, ne da bi jih s tem odbila od stvarnosti resničnega življenja. Knjiga nima samo bogatih in domišljijo zadovoljujočih opisov in prizorov, ampak je polna tudi vzgojnih misli, ki si jih bo otrok neprisiljeno osvojil. Trdo vezana knjiga stane 40 din.

Pri kašlju
REMEDIA
Quajacol
SIRUP

v temle originalnem zavoju
 DOBIVA SE V VSEH APOTEKAH
 Glavno zastopništvo na Slovenijo:
 APOTEKA BAHOVEC, LJUBLJANA

Kovinska industrija v Sloveniji

Kovinska industrija in obrt spadata med najstarejše industrijske panoge pri nas. Leta 1931. je ta stroka preživljala 41.821 oseb ali 3.65% vsega prebivalstva.

Imamo štiri velika središča kovinarstva. To so Jesenice, Ljubljana, Maribor in Celje. Med njimi so le Jesenice pravi industrijski kraj. Na Jesenicah je odpadlo 45.9% celokupnega prebivalstva na kovinarstvo. Nasprotno pa je današnja Velika Ljubljana štela le 5.8% kovinarjev, Maribor 9% in današnje Veliko Celje 14.6%, kar pomeni zelo veliko vlogo celjakega kovinarstva.

Važna razlika je tudi v tem, da je v jesniškem področju kovinska industrija osredotočena takorekoč v enem samem podjetju, v navedenih treh mestih pa gre za večje število manjših podjetij. Pri manjših podjetjih je tudi mogoč dnevni dotok delavstva z bližnje okolice, kar zlasti vidimo na mariborskem področju, kjer je industrija te vrste nameščena večinoma po okoliških občinah in kjer živi n. pr. v občini Studenci 38.5% od te panoge; podobno je pri Celju in Ljubljani, kjer precej kovinarjev odpade na občine Devica Marija v Polju, Ježica, St. Vid in Medvode.

Imamo pa tudi več manjših kovinarskih središč, kjer se kovinarstvo ni vezalo na gospodarsko funkcijo mest, temveč na staro železarsko industrijo, ki pa se je ponekod prilagodila moderni industrializaciji. Taka središča so Kropa, Kamna gorica, Tržič (tužarji), Guštanj, Muta, Slovenska Bistrica.

Kovinska industrija spada med težko industrijo, ki zaposluje le starejšo, zrelo delovno silo. V tej stroki pa imajo delavci tudi najboljše plače. Povprečna mesečna plača je seniškega kovinarja znaša 1700 dinarjev na mesec. Minimalna dnevna plača znaša 40 din na dan, to je plača pomožnih delavcev. Srednja plača kvalificiranega delavca znaša od 50 do 65 din na dan. Dobra plača pa znaša dnevno 90 din z nadurami tudi po 120 din dnevno. Kranjska industrijska družba ima namreč 8 razredov in po njih se uvrščajo delavski zasluži. Glavno merilo za uvrstitve je storitvena kvalifikacija, pomembne pa so tudi osebne zveze, nadarjenost, spretnost itd. Kranjska industrijska družba zaposluje na Jesenicah in Javorniku 3.600 delavcev in 400 uradnikov.

Neroden čas si je izbral:
 »Roke kvišku, denar sem, če ne, streljam!«

ZNIŽALI SMO CENE ŽIME

DA VKLJUB DRAGINJI OMOBOČIMO NAKUP VSAKOMURI
PRED NAKUPOM ZAHTEVAJTE NASO PONUDBO!
OBRTNIKI, TRGOVCI IZREDEN POPUST!

POHITITE DOKLER TRAJA ZALOGA
NEVESTAM SAMO PRAKTIČNO DARILO!
„ŽIMA“, TYRŠEVA 37 LJUBLJANA

Podaljšaj si življenje!

Življenje moramo
podaljšati, bolečine
preprečiti, bolezn
oskrbeti, slabotne
ojačiti, nestalne
moremo učvrstiti,
in nesrečne na-
praviti srečne!

Kaj je vzrok vsake bolezni?

Oslabljenje živcev, poptost, izguba
dobrih prijateljev ali svojih bližnjih,
razočaranje, strah pred boleznijo, slab
način življenja in še mnogo drugih
razlogov.

Zadovoljstvo

Je najboljši zdravnik! So potti, ki To
morejo dovesti do dobrega razpolo-
ženja, odvrniti Tvoj smrti, napolniti
Te s novim upanjem; ta pot je pa
opisana v razpravi, ki jo še more
vsakdo, ki je zahteva, dobiti takoj in
brezplačno!

V tej mali priročni knjižici je rastol-
mačeno, kako morete v kratkem času
in brez ovire med delom ojačiti živce
in mišice, odpraviti slabo razpolo-
ženje, trudnost, raztresenost, oslab-
ljeno spomin, nerazpoloženje za dele
in zbroj drugih boleznih pojavov.
Zahtevajte to razpravo, ki vam bo
nudila mnogo prijetnih ur.

Ce ne morete takoj pisati, tedaj
ta oglas opravite.

PANNONIA APOTEKA

Budapest 72

Postfach 83. Abt. 124.

Dobro domačo pljačo brez dodatka pravega sad-
jevca napravite z

JABLINOM

Zavoj din 30.—, poštnino zaračunamo posebej.
Pošiljamo samo proti povzetju!

Drogerija Emona - Iv. Kanc

Ljubljana - Nebotičnik

Gospodinja,
žene in
dekleta,

Vaš list je

„Kmetka žena“!

Pišite po eno brez-
plačno številko, v
kateri bo neko po-
sebeno razveseljivo
pismo za Vas!

Uprava Mariber,
Koroška cesta 5.

Primeren dar za Božič je knjiga: Kartuzijani in Kartuzija Pleterje

ki nam odkriva pogled v nepoznani svet, s 106 sli-
kami, v bakrotisku na najfinjšem šamoni papirju.
Cena 40 din; za dijake in prosvetne knjižice 20 din.
Naročuje se KARTUZIJA PLETERJE, p. St. Jernej
Dravska banovina

Proti kašlju vam priporočamo izvrstni
REMEDIA SIRUP. Dobiva se v vseh lekar-
nah. Zahtevajte izrecno samo domači prepa-
rat REMEDIA SIRUP, ki je kvalitetno prav-
tak kot dragi inozemski preparati. Za Slove-
nijo je poverjeno glavno zastopstvo poznani
lekarni Bahovec v Ljubljani.

Za Miklavža

Peko

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

zadruga z neomejenim jamstvom

Ljubljana, Mikloškova cesta 6
v lastni palači

obrestuje hranilne vloge
najugodnejše

Nove in stare vloge,
ki so v celoti vsak
čas izplačljive

obrestuje po **4%**; proti odpovedi po **5%**

Lepa prilika, A.: Svetujem vam — kupite to
hišo. Poceni je, lepa je, kar kol ob Savil —
B.: No, kaj pa imam jaz od Save? — A.: To je
vendar krasna reka! Ce si zaželite lepega raz-
gleda — tik pred balkonom vam teče Sava! Ce

se bočete kopati ali pozimi drsati, koj pri ro-
kah imate Savi — B.: In če je povodenj? Po-
tem mi ta vaša Sava pred nosom odnese hišo! —
A.: Kje neki! Pri tej razdalji! Kje je hiša —
in kje je Sava!

Mali oglashnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat 5 din. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov, oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe. Pristojbina za male oglase se plačuje v naprej.

Fige in brinje

dobite zopet pri trvdki Fran Pogačnik, Ljubljana, Tyrševa c. 33. Javna skladišča.

1800 kg korenja

in 200 kg kolerabe — prodaja Franc Poren- ta, Litijska cesta 64, Stepanja vas.

Ova hlapca

majšnega in starejšega, sprejemem za vsa kmečka dela. Naslov v upravi »Domoljuba« pod št. 18138.

Kozolec-dvojniki

dobro ohranjen — 8 stanov — naprodam. Karl Cimperšek, Sovnica.

Pekovskega vajenca

starega od 15—17 let, iščem. Hrana in stanovanje v hiši. Učna doba 3 leta. Naslov v upravi »Domoljuba« št. 18244.

500 kg korenja

prodam. Franc Poren- ta, Litijska cesta 64, Stepanja vas.

Breje krave

in s telicam napro- dam. Vodnikovc c. 52.

Industr. smokve

vedno na zalogi po najnižji dnevni ceni pri trvdki Ivan Pielick, Ljubljana, Lin- garjeva ulica 1 (Kne- zoškofijska palača).

Deklo

za kmečka dela sprej- mem takoj. Kapucin- sko predmestje št. 11. Škofja Loka.

Električni motor

5 in pol ko in miatli- nico v dobrem stanju, kupim. Naslov v upr. »Domoljuba« št. 18593.

Vajenec

za mizarstvo sprej- mem takoj. Egidij Er- javec, Brod št. 5, p. št. Vid nad Ljubljano.

Šivalni stroj

prav dober, za 800 din naprodam. Florjanska št. 40, mlekarna.

Kupujem stalno

svinjske domače suro- ve kože po najvišjih cenah. — Nakupovalci surovih kož, naj se po možnosti osebno zglasi- jo pri meni. Preše- ren Ivan, tovarna čev- ljev, Kranj.

Bencin-motor

malo rabljen, prodam. Mehle, Clikava št. 22, Smarje-Sap.

Hlapca

za kmečka dela sprej- mem. Starost od 17 do 19 let. Nastop v bo- šiču. Perko, Vodniko- va c. 111, Ljubljana.

Več brejih koz

naprodam. Cepon, Ško- fjska št. 24.

Moške obleke

perilo in vsa oblačila po priprano nizkih cenah si nabavite pri Preskerju - Sv. Petra cesta 14 — Ljubljana.

Brejo kobilo

prodam. Vprašati v Rudniku št. 23.

Mizarskega pomočnika

in vajenca, sprejemem. Pavšič Anton, Slape št. 29, D. M. v Polju.

Slovenec-izseljenec

begunec iz Francije, ki je bil zaposlen 16 let v Švici in Franciji po samostanih in na veleposestvih ter je vešč vseh kmetijskih strok, zlasti svinjere- je in ovčereje ter sa- djarestva in je prakti- ciral tudi na kurjeraj- ski farmi, išče kjer koli zaposlitve v kme- tištvu, najraje v ka- kem samostanu ali na veleposestvu. Ponud- ba na: H. R., pri Je- rič Jožefu, Mekinje p. Stična.

2 mizarska pomočnika

sprejemem takoj z vso oskrbo. Molik Alojzij, Gor. vas 58, Gorenji Logatec.

Hlapca

vajenega konj in za kmečka dela, sprej- mem takoj. Florjanci, Poljane 4, št. Vid nad Ljubljano.

Brinje in fige

za žganjekuho ima na zalogi trvdka - Ivan Jelačin, Ljubljana — Askerčeva cesta 1 — telefon 26-67.

Hlapca

samostojnega, ki zna samostojno opravljati in delati vsa kmečka dela, sdravega in mo- čnega, poštenega in pridnega, iščemo za stalno službo na večje posestvo. Plača zelo dobra. Samo najboljši naj pošljejo svoje po- nudbe z navedbo do- sedanjih služb upravi »Domoljuba« pod »Pr- vovrsten in stalen« št. 18386.

Velika zaloga

šivalnih strojev vseh vrst, najnovejših mo- delov, si ogledjte pred nakupom, ker prodaj- amo še po stari nizki ceni. »Triglava, Res- ljeva cesta št. 16.

Mlinar

neozenjen, išče službo ali vzame mlin v na- jem. K. Karol, Gaber- je, mltn, Stična.

Hlapca, služkinje

za vsa hišna in polj- ska dela, vajena živ- ne, iščem. Rode Franc Dev. Mar. v Polju 1.

Čevljarskega vajenca

sprejemem takoj. Lu- kano Mihael, Zgoša 45 pri Lescah.

Kovači in posestniki!

Osi, vzmeti, šine in zavore za vozove, razne vijake in dr. dobite v železnici

Fr. Stupica, Ljubljana

Gospodarska cesta 1

Barometer

dobite zastoni, ako polijete za stro- ške din 5— v znam- kah na: Barometer, Ljubljana L, poštni predal 18.

Preiskusen redilni prašek

„Redin“ za prašiče

Vsak kmetovalec si lahko hitro in z malimi stroški zredi svoje prašiče. Zado- stuje že 1 zavitek za 1 prašiča ter stane 1 rav. 8 din, po pošti 19 din, 3 rav. po pošti 35 din, 4 rav. po pošti 43 din. — Mnogo zahvalnih pism. Pazite: pravi Redin se dobi samo z gornjo sliko. Prodaja drogerija Kanc, Ljubljana, Židovska ul. 1. Na deželi pa zahtevajte Redin pri Vašem trgovcu ali zadrugi, ker si prihranite poštnino.

Posnemalniki

pinje ter vse potrebno za mlekarstvo kakor tudi šivalni stroji se dobijo najugodnejše pri

Ing. L. Temkin

ZAGREB

pošta L. pret. 455

iščemo zastopnike

Fige za žganjekuho

dobite po ugodni ceni pri trvdki

Ant. Krisper Coloniale

LJUBLJANA, Tyrševa cesta 31

»Gospa, pečenka se je pa čisto sežgala!

»Kar takšno prinesite na mizo!

»Dobro, gospa! Jas pojdem pa v gostilno se kosilo.«

MEINEL HEROLD

MARIBOR 107

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«

n Dol pri Ljubljani. Tukajšnji Fantonski od- sek bo priredil v nedeljo 8. decembra ob 5 po- poldne v Prosvetnem domu v Dolu svoj tradicio- nalni »Miklavžev večer« z pestrim sporedom. Vabljeni!

Naročite takoj »Bogoljuba«!

„DRAVA“ je prava

zavarovalnica za malega človeka

MARIBOR, Sodna ul. 1
v lastni palači

Za Miklavža Vašim otrokom
zavarovalno polico „DRAVE“

Zahtevajte prospekte in obisk
zastopnikov!

»Domoljuba« stane 35 din za celo leto, za izuzemstvo 60 din. — Dopne in spise sprejema uredništvo »Domoljuba«, naročnino, inserate in reklamacije pa uprava »Domoljuba«. — Oglasi se zaračunajo po posebnem ceniku. — Telefon uredništva in uprave: 40-04. Izdajatelj: dr. Gregorij Pečjak. — Urednik: Joža Košček. — Za jugoslovansko tiskarno: Joža Kramarčič.